

796.0711

ก 257 น

8.6

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา
วิทยาลัยพลศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรม
วิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา)

ปริญญานิพนธ์

ของ

กอบกิจ ธรรมานูจิต

18 ส.ค. 2540

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา

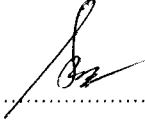
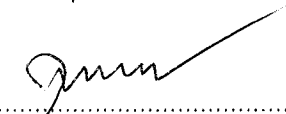
พฤษภาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

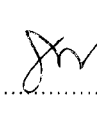
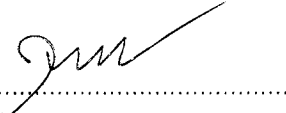
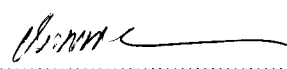
10/25

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
พลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

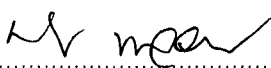
คณะกรรมการควบคุม

  ประธาน
(รศ. วาสนา คุณาอภิสิทธิ์)
  กรรมการ
(ผศ. ชิน บุญญาภาพ)

คณะกรรมการสอบ

  ประธาน
(รศ. วาสนา คุณาอภิสิทธิ์)
  กรรมการ
(ผศ. ชิน บุญญาภาพ)
 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อ. ประพนธ์ ธนารักษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 16 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ ประธานคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิน บุญญานภาพ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ประพนธ์ ธนารักษ์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนผู้วิจัยสามารถดำเนินการกระทำปริญญานิพนธ์ได้สำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เผด็จ อีวานนท์ อาจารย์มณีวรรณ ชลัย อาจารย์กอบกู้ ตะนาวศรี อาจารย์มัญญ มนินันต์ และอาจารย์ไพเราะ อังศุสุนทรมูล ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอเทอดพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครูอาจารย์ที่เคารพ อาจารย์ดารารัตน์ ธรรมานูชิต ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จนสามารถประสบความสำเร็จในครั้งนี้

กอบกิจ ธรรมานูชิต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	30
การวิจัยในต่างประเทศ	30
การวิจัยในประเทศไทย	32
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	40
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	40
ประชากร	40
กลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	41
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	43
การหาคุณภาพของเครื่องมือ	44
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	44
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	46
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล	46
ผลการศึกษาค้นคว้า	47

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
บทย่อ	71
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	71
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	71
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	71
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	71
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	72
อภิปรายผล	74
ข้อเสนอแนะ	80
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป	80
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก	89
ภาคผนวก ข	109
ประวัติย่อของผู้วิจัย	111

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิทยาลัย	41
2 จำนวนและร้อยละสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	48
3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการวางแผนการปฏิบัติ	50
4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการดำเนินการปฏิบัติ	51
5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านมีมนุษยสัมพันธ์	52
6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านอาจารย์นิเทศก์	53
7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านสถานประกอบการ	54
8 สรุปค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทุกรายด้าน และรวมทุกด้าน	55
9 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ	56
10 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านลักษณะความเป็นผู้นำ	58
11 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล	60

12	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ 62	62
13	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความรู้สึกรับผิดชอบ 64	64
14	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 66	66
15	สรุปค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมรายด้าน และรวมทุกด้าน 68	68
16	ค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยและปัญหาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รายคู่ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (N = 92) 69	69

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	บริบทของการดำเนินการการผลิตบุคลากร	3
2	คุณสมบัติและความสามารถของครูที่มีประสิทธิภาพ	22

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

กรมพลศึกษา เป็นส่วนราชการกรมหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดการด้านการพลศึกษาของชาติ โดยมุ่งส่งเสริมสุขภาพพลานามัย กิจกรรมนันทนาการ เพื่อให้เยาวชนของชาติ เป็นผู้มีความเจริญธรรมอันดี มีความรู้และสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ โดยอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ เป็นเครื่องมือไปสู่เป้าหมายโดยมุ่งให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชน มีระเบียบวินัยดี มีความรัก ความสามัคคีระหว่างชนในชาติ มีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กรมพลศึกษา. 2530 : 1) ดังนั้น กรมพลศึกษา จึงเริ่มดำเนินการก่อตั้งวิทยาลัยพลศึกษาให้เป็นสถานการศึกษาสังกัดกรมพลศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการผลิตครูพลศึกษาและสุขศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง โดยเริ่มเปิดวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่ในปีการศึกษา 2514 และเปิดเพิ่มขึ้นจนกระทั่งมี 17 แห่ง ในปี พ.ศ. 2531 กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้วิทยาลัยพลศึกษามีบทบาทในฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาบทบาททางด้านวิชาการและบริการชุมชนให้กว้างขวางเหมาะสมกับสภาพโดยให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบ 6 ข้อ คือ

1. ผลิตบุคลากรด้านพลศึกษา สุขศึกษา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ การเสริมสร้างลักษณะนิสัย การพัฒนาบุคลิกภาพ สวัสดิการ สวัสดิภาพ และวิทยาการความปลอดภัย
2. ส่งเสริมวิทยะฐานะครูประจำการและบุคลากรทางพลศึกษา ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการสอนและการจัดกิจกรรมกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ พลศึกษา สุขศึกษา กีฬา นันทนาการ ลูกเสือ และยุวกาชาด
3. ให้วิทยาลัยพลศึกษาแต่ละแห่งเป็นศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมพลศึกษา การกีฬา สุขภาพ การพัฒนาคุณธรรมของเยาวชน โดยให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน ตามภารกิจและขอบข่ายงานของกรมพลศึกษา
4. ให้วิทยาลัยพลศึกษาเป็นศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรในด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ และวิทยาการความปลอดภัย แก่กลุ่มสนใจและหน่วยงานต่าง ๆ

5. ศึกษาวิจัย โดยเน้นการวิจัยทางพลศึกษา สุขศึกษา นันทนาการ สวัสดิศึกษา การลูกเสือ ยุวกาชาด หรือเรื่องที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ และวิทยาการความปลอดภัย

6. ให้วิทยาลัยพลศึกษา เป็นศูนย์ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ให้มีการวิจัยเผยแพร่ อนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมในด้านการศึกษา และการละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ (กรมพลศึกษา. 2525 : 1-2)

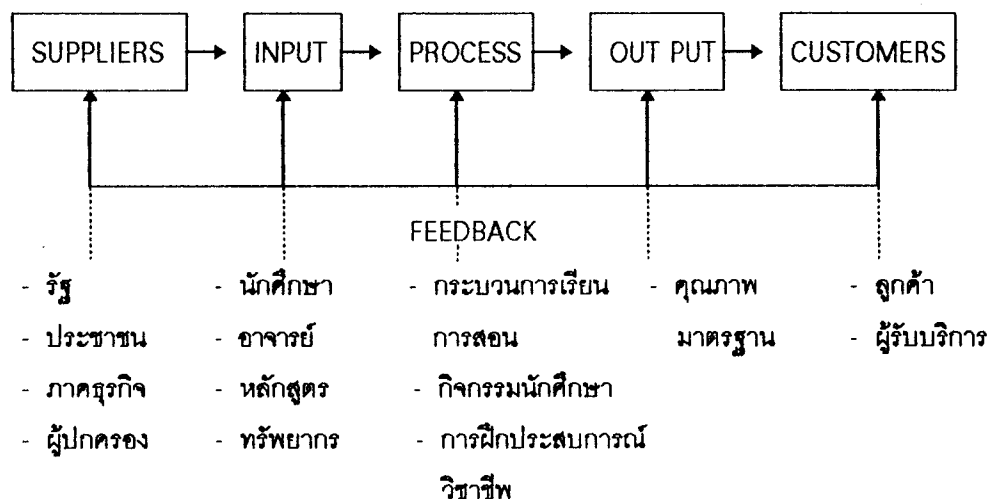
จากหน้าที่และความรับผิดชอบดังกล่าวนี้ ในปี พ.ศ. 2531 กรมพลศึกษาและกรมการฝึกหัดครู จึงได้ร่วมกันจัดทำโครงการความร่วมมือทางวิชาการขึ้น เพื่อรับวิทยาลัยพลศึกษาเข้าสมทบกับวิทยาลัยครู ให้วิทยาลัยพลศึกษาดำเนินการผลิตบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา และวิทยาศาสตร์สุขภาพในระดับปริญญาตรี โดยในขั้นแรกให้รับวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัด เชียงใหม่ อุตรธานี มหาสารคาม ยะลา และศรีสะเกษ รวม 5 แห่ง เข้าสมทบกับวิทยาลัยครู เชียงใหม่ มหาสารคาม อุตรธานี ยะลา และสุรินทร์ ตามลำดับ

ในปีการศึกษา 2532 วิทยาลัยพลศึกษาทั้ง 5 แห่ง ได้ดำเนินการผลิตบุคลากรตาม หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ (การฝึกและการจัดการกีฬา) และ โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (การดูแลเด็กเล็กและผู้สูงอายุ) โดยได้เปิดสอนโปรแกรมวิชา วิทยาศาสตร์การกีฬาในวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ มหาสารคาม อุตรธานี และศรีสะเกษ และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพในวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม อุตรธานี และยะลา

ต่อมาในปีการศึกษา 2533 สภาการฝึกหัดครูได้อนุมัติให้รับวิทยาลัยพลศึกษาที่เหลืออีก 12 แห่ง คือ อ่างทอง สุพรรณบุรี สมุทรสาคร กรุงเทพฯ ชลบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง ลำปาง เพชรบูรณ์ สุโขทัย ชัยภูมิ เข้าสมทบกับวิทยาลัยครู ดำเนินการผลิตบุคลากร ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา และวิทยาศาสตร์สุขภาพเพิ่มเติม (สภาการฝึกหัดครู. 2533 : 1-4)

จากการดำเนินการผลิตบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาและวิทยาศาสตร์สุขภาพของ วิทยาลัยพลศึกษาทั้ง 17 แห่ง ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อยู่โดยรอบ หรือบริบท (Context) ดังแสดงให้เห็นในภาพประกอบ 1 ดังนี้

บริบท (CONTEXT)

ภาพประกอบ 1 บริบทของการดำเนินการการผลิตบุคลากร (ชิน บุญญานภาพ, ม.ป.ป.)

จากภาพประกอบ 1 จะเห็นได้ว่าผลผลิตจะมีคุณภาพเพียงใดนั้นส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยการผลิตที่ป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิต ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพการณ์แวดล้อมหรือบริบท และอีกส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับกระบวนการผลิต ส่วนต่าง ๆ เหล่านี้สามารถควบคุม ปรับปรุง หรือ พัฒนาเพื่อส่งผลให้ผลผลิตมีคุณภาพดีขึ้นได้ ซึ่งส่วนที่จะควบคุมหรือปรับปรุงได้ง่ายก็คือ กระบวนการผลิต โดยเฉพาะกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ส่วนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นกระบวนการผลิตกระบวนการหนึ่งซึ่งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพถือว่าเป็นกิจกรรมที่เป็นหัวใจของการผลิตบุคลากรในสาขาอาชีพต่าง ๆ ดังเช่น ในเอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 278 ระบุไว้ว่า กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นหัวใจของการผลิตครู เพราะเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติที่ช่วยเสริมสร้างคุณภาพของการผลิตครู ให้มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของครูได้เป็นอย่างดี (กรมการฝึกหัดครู, 2529 : 3)

ในหลักสูตรของวิทยาลัยพลศึกษา ได้กำหนดหลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์ สายวิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ไว้ดังนี้

กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์

4084801 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

วิทยาศาสตร์การกีฬา 3

Field Experience in Sports Coaching and Management

จัดให้นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริง เช่น ศูนย์ฝึกกีฬาของกรมพลศึกษา ศูนย์ฝึกกีฬาของการกีฬาแห่งประเทศไทย ศูนย์ฝึกกีฬาเยาวชนของเทศบาล ตลอดจนทั้งศูนย์กีฬาของเอกชน โรงงาน โรงแรม และสปอร์ตคลับต่าง ๆ โดยนักศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ฝึกและจัดการกีฬาใน 3 กีฬา อย่างน้อยกีฬาละประมาณ 100 ชั่วโมง (กรมการฝึกหัดครู. 2536 : 72)

จากการใช้หลักสูตรดังกล่าว เนื่องจากเป็นหลักสูตรในระดับปริญญาตรีซึ่งถือว่าเป็นหลักสูตรใหม่ในวิทยาลัยพลศึกษา จึงเกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ และได้ปรับปรุงเรื่อยมาจนกระทั่งถึงฉบับปัจจุบัน ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นกับการใช้หลักสูตรคือ ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินการตามโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพคือ อาจารย์นิเทศก์ โรงเรียนหรือสถานประกอบการ และนักศึกษา (กรมพลศึกษา. 2530 : 15) ดังนั้น ถ้าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถจัดการกับทั้ง 3 องค์ประกอบให้มีคุณภาพก็จะทำให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากการประชุมสัมมนาหัวหน้างานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพลศึกษาทั่วประเทศ ณ ห้องประชุมกรมพลศึกษา ในระหว่างวันที่ 26 - 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2537 เพื่อวิเคราะห์อุปสรรคปัญหาที่ทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรจากการประชุมสัมมนาพบว่า องค์ประกอบของการฝึกประสบการณ์ทั้ง 3 ด้าน คือ อาจารย์นิเทศก์ สถานที่ประกอบการ และนักศึกษา เป็นสาเหตุที่ทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่บรรลุตามจุดประสงค์จริง โดยเฉพาะในด้านของตัวนักศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลค่อนข้างมากควรจะได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น (กรมพลศึกษา. 2530 : 4) เนื่องจากตัวนักศึกษาเป็นผลผลิตที่สามารถบ่งบอกถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการและสถานศึกษานั้น ๆ ได้ และการที่จะทำให้ผลผลิตดีได้ ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการผลิตและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการผลิต และกระบวนการนี้สามารถควบคุม ปรับปรุงหรือพัฒนาเพื่อส่งเสริมให้ผลผลิตมีประสิทธิภาพดีมากขึ้น

ในฐานะผู้วิจัยเป็นหัวหน้างานฝึกประสบการณ์วิชาชีพในวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและพัฒนาโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด จึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการเรียนการสอนเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา)
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของ นักศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการ กีฬา)

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ได้ทราบถึงปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา)
2. ทำให้ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของ นักศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการ กีฬา)
3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและ การเรียนการสอนในวิทยาลัยพลศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ของ วิทยาลัยพลศึกษากลุ่มภาคเหนือ ได้แก่ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุโขทัย วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง และวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 122 คน ที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในปีการศึกษา 2538 มาแล้ว
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) จำนวน 92 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา คือ ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา)

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา หมายถึง นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษากลุ่มภาคเหนือ 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง และวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่เรียนโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) และผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในปีการศึกษา 2538 แล้ว

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง รายวิชาหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มวิชาปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ของวิทยาลัยพลศึกษา โดยจัดให้นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริง ในสถานประกอบการต่าง ๆ นักศึกษาจะต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ฝึกและจัดการกีฬา 3 กีฬา อย่างน้อยกีฬาละ 100 ชั่วโมง

ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง อุปสรรคและความไม่สอดคล้องกันระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่ปฏิบัติของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ปัจจัย หมายถึง คุณลักษณะภายในที่เกิดกับนักศึกษา ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เจตคติต่อวิชาชีพ หมายถึง อารมณ์หรือความรู้สึกต่อที่มีวิชาชีพบุคลากรทางพลศึกษาและพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมโน้มเอียงออกมาอย่างใดอย่างหนึ่งในรูปของการประเมิน เช่น เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

2. ลักษณะความเป็นผู้นำ หมายถึง การกระทำตลอดจนอุปนิสัยของบุคคลที่แสดงออกถึงลักษณะความสามารถ หรือบทบาทในการนำ หรือดำเนินกิจกรรมของกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งความสามารถในการแก้ปัญหา รักษาขวัญและกำลังใจของสมาชิกภายในกลุ่มด้วย

3. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จไปด้วยดีตามเป้าหมายทั้งในด้านการแข่งขันและการทำงานให้ได้มาตรฐานที่ดี

4. มโนทัศน์แห่งตน หมายถึง ความรู้สึกตอบสนองต่อตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดจนความรู้สึกเกี่ยวกับนิสัยและคุณลักษณะของตนเอง

5. ความรู้สึกรับผิดชอบ หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ รับเป็นภาระ ต่อหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ และปฏิบัติหน้าที่โดยเคร่งครัด กล้าเผชิญ ความจริง รักษาสิทธิของตน มีความซื่อสัตย์ และรักษาสมบัติส่วนรวมเสมือนของตน

6. ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความมั่นใจที่จะกระทำการใด ๆ ตามที่ได้ตั้งใจไว้ โดยไม่มีการลังเล หวั่นวิตกหรือกลัวถูกติเตียน แม้จะมีอุปสรรค ก็กล้าที่จะเผชิญโดยไม่ท้อถอย หรือเลิกล้มความตั้งใจ

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา
หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตรการกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา)
ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
2. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร
3. กลุ่มวิชาการปฏิบัติและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
4. บทบาทและคุณลักษณะของครูที่ดี
5. ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยในประเทศไทย

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ความสำคัญของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ประสบการณ์วิชาชีพครูมีที่มาจาก
คำว่า Professional Experience เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง สรุปได้คือ เป็นการจัด
ประสบการณ์ตรงให้นักศึกษาได้มีการเรียนรู้และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการ
ปฏิบัติ (อัจฉรา ประไพตระกูล. 2522 : 1) ซึ่งการฝึกประสบการณ์วิชคนับเป็นองค์ประกอบ
ที่สำคัญเทียบเท่าหัวใจของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จุดมุ่งหมายทั่วไปจึงเป็นการนำเอาความรู้
ความสามารถทั้งที่เป็นเนื้อหาวิชาการด้านเทคนิควิธีและด้านคุณลักษณะไปปฏิบัติในสถานการณ์
จริงให้ได้ (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. 2527 : 1)

สายหยุด จำปาทอง (กรมการฝึกหัดครู. 2530 : ไม่มีเลขหน้า) ได้แสดงความคิดเห็นว่า
การที่จะได้ครูที่ดีมีคุณภาพและวิญญาณของการเป็นครูนั้นจะหวังให้มีโดยกำเนิดคงจะยาก แต่
จะต้องสร้างหรือผลิตขึ้นมา ซึ่งการผลิตครูให้ความรู้ทางทฤษฎีอย่างเดียว แม้จะมากเพียงใด
ย่อมเป็นครูที่ดีได้ยาก จำเป็นจะต้องฝึกหัดและฝึกฝนทางภาคปฏิบัติให้เหมาะสมและมากพอที่จะ
สร้างความมั่นใจ สามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้ จนเกิดความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพครู ซึ่งจะ
เป็นวิถีทางความมีวิญญาณของความเป็นครูในที่สุด

การประชุมสัมมนาคนบดเคี้ยวศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ เรื่อง แนวทางในการปรับปรุง การฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาวิชาชีพ เมื่อพุทธศักราช 2526 ก็ได้สรุปความสำคัญของการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ว่า (วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี. 2532 : 87) เป็นการเปิดโอกาสให้ นักศึกษาได้มีประสบการณ์จริงในวิชาชีพ อันเป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษาครูสามารถจบ ออกไปปฏิบัติงานครูได้อย่างมีประสิทธิภาพสมความคาดหวังคือ ให้นักศึกษามีสมรรถภาพ

4 ประการคือ

1. มีความสามารถทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนงานบริหารและงานธุรการที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

2. มีคุณธรรมและจริยธรรมของครู พร้อมทั้งมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู

3. มีความเป็นผู้นำในการพัฒนาตนเองและชุมชน

4. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ทั้งวิทยาลัยครู และคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่างก็จัดประสบการณ์ วิชาชีพตามแนวของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 ซึ่งคาดหวังให้บัณฑิตทางครุศาสตร์ มีสมรรถภาพและจิตใจที่มุ่งมั่นแน่วแน่ในการปฏิบัติงานครูให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนและสังคม อย่างแท้จริงตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน อาจสรุปแนวคิดและหลักการในการจัด ประสบการณ์และวิชาชีพครูที่สำคัญได้ดังนี้ (ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ.

2530 : 88)

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นหัวใจของการฝึกหัดครู

2. การพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีหลักการที่สำคัญคือ

2.1 การสร้างสมรรถภาพในการปฏิบัติงานครู

2.2 ประสบการณ์ภาคสนาม

2.3 การสร้างศรัทธา ค่านิยม และคุณธรรมในวิชาชีพครู

3. เน้นการประสานทฤษฎีกับการปฏิบัติ มีบูรณาการระหว่างเนื้อหาวิชาที่จะสอนและ วิธีสอน ซึ่งจะต้องเป็นไปอย่างสอดคล้องต่อเนื่องตลอด 4 ปี

4. มีรูปแบบการจัดที่มีระบบ มีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน

5. มีการประสานประโยชน์และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันที่ร่วมรับผิดชอบ ในการฝึก

6. มีการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา ลาซเลย์ (Hall. 1985 : 4 ; citing Lasley. 1985 : 2-7) ได้เสนอแนวคิดการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ว่า

6.1 สถาบันฝึกหัดครูควรจะได้ประสานร่วมมือกับทางโรงเรียนในเขตพื้นที่ในการผลิตครู เป็นต้นว่าในเรื่องการฝึกปฏิบัติการสอน ซึ่งนักศึกษาควรจะได้รับแบบอย่างการสอนที่ดีจากครูในโรงเรียน

6.2 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาควรได้กำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ไว้ให้ชัดเจน เช่น เมื่อนักศึกษาสอนในชั้นเรียน อาจารย์นิเทศก์ก็จะสังเกตเฉพาะขั้นตอนการสอนหรือการทำงานร่วมกับนักเรียนด้วย

ดังนั้นการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูจึงเป็นการฝึกให้นักศึกษาได้เรียนรู้การแก้ปัญหาจากประสบการณ์การสอนจริง ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะให้นักศึกษาตื่นตัวและเกิดความท้าทายต่อการเรียนวิชาชีพ เพราะนักศึกษาได้สัมผัสโดยตรงกับนักเรียนและฝึกปฏิบัติการสอนที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสถานการณ์จริง ปัญหาต่าง ๆ ที่พบในห้องเรียน ทำให้นักศึกษาต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาหรือวิธีการสอนที่เหมาะสม

จุดมุ่งหมายของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู สถาบันฝึกหัดครูแต่ละแห่งไม่ว่าจะในหรือต่างประเทศ ต่างก็ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้หลายประการ ซึ่งมีทั้งบางลักษณะที่มีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่บางลักษณะจะแตกต่างออกไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาในแต่ละแห่ง เช่น คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการจัดและดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพไว้ดังนี้

1. ได้ประสบการณ์โดยตรงจากนักเรียน
2. ได้ศึกษาการจัดและการบริหารโรงเรียนอย่างใกล้ชิด
3. ได้เห็นปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียน และคิดค้นหาวิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นราย ๆ ไป

4. ได้ทดลองปฏิบัติตามทฤษฎีที่ได้เรียนมา และรู้จักยืดหยุ่นบ้างโดยอาศัยปัญหาที่เกิดขึ้น และความเป็นจริงที่เกี่ยวกับนักเรียนเป็นรากฐาน

5. ปรับตัวให้เข้ากับสังคมในฐานะครูที่ดี
6. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิสิตฝึกสอน นักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในสถาบันฝึกสอน

7. เผยแพร่เกียรติคุณและชื่อเสียงของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของนิสิตเอง โดยยึดมั่นในการทำความดีในด้านการปฏิบัติงานและการปรับตัวให้เข้ากับครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในโรงเรียน

8. ดำเนินงานภายใต้ระเบียบข้าราชการครูและการนิเทศของสถาบันฝึกสอนและทางครุศาสตร์

9. ส่งเสริมความเจริญงอกงามทางส่วนบุคคลของตัวเอง เพราะในการช่วยให้ผู้อื่นเจริญเติบโตนั้น นิสิตมีโอกาสร่วมตนเองได้อย่างมาก

10. แสดงความเป็นผู้นำในชั้นที่ฝึกสอนโดยการทำหน้าที่เป็นครูของนักเรียนและในขณะเดียวกันก็ได้แสดงความเป็นผู้ร่วมงานที่ดี โดยช่วยเหลือเพื่อนนิสิตและอาจารย์ช่วยฝึกสอนทำหน้าที่สอนนักเรียน

11. ได้ศึกษาความเข้มแข็งและความอ่อนแอในเรื่องบุคลิกภาพของตนเองและเพื่อน นิสิตด้วยกัน โดยความสัมพันธ์กับนักเรียนที่ฝึกสอน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2527 : 2-3)

ส่วนจุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีดังนี้

1. เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงแก่นักศึกษา
2. เพื่อมีโอกาสทดลองทฤษฎีที่ศึกษาในชั้นเรียน
3. เพื่อให้มีโอกาสได้เห็นสภาพที่แท้จริงของโรงเรียน
4. เพื่อเปิดโอกาสให้รู้จักปรับตัวเข้ากับสังคมในฐานะเป็นครู
5. เพื่อฝึกฝนและปรับปรุงบุคลิกภาพส่วนตัวให้พัฒนายิ่งขึ้น (รวีวรรณ ศรีศรีจันทร์. 2522 : 147)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2524 : 3) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามไว้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้ นิสิตเกิดสมรรถภาพด้านการสอน
2. เพื่อให้ นิสิตเกิดสมรรถภาพด้านความตั้งมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
3. เพื่อให้ นิสิตเกิดสมรรถภาพด้านความเป็นผู้นำในการพัฒนาตนเองและชุมชน
4. เพื่อให้ นิสิตเกิดสมรรถภาพในการมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (2527 : 8) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคือ

1. เพื่อให้ นักศึกษาได้มีโอกาสนำความรู้ในวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียนและในโรงเรียน โดยมีการทดลองสอนและปฏิบัติงานภายใต้การนิเทศ
2. เพื่อให้ นักศึกษาได้สัมผัสกับชีวิตจริงในโรงเรียนและห้องเรียน ค้นเคยกับบรรยากาศ ค้นเคยกับหน้าที่ครู ค้นเคยกับนักเรียน ค้นเคยกับหลักสูตรและการเรียนการสอน ค้นเคยกับกิจกรรม ตลอดจนทราบปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียน
3. เพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้งานต่าง ๆ ในหน้าที่ของครู ฝึกความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ฝึกความมีระเบียบ และการฝึกปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครู

4. เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสประเมินตนเองว่ามีความเหมาะสมที่จะประกอบอาชีพครูหรือไม่ เพียงใด และมีโอกาสสร้างบุคลิกภาพของตนเองให้เหมาะสมกับความต้องการของอาชีพชั้นสูง

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2527 : 1) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกสอนเพื่อช่วยให้นิสิตมีลักษณะและความสามารถดังนี้

1. เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการสอน โดยจัดบทเรียนให้มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็ก
2. เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่ออาชีพครู รับผิดชอบต่อตนเอง ต่องานอันเป็นหน้าที่ของตนและต่อสังคม
3. เป็นผู้มีความประพฤติดี มีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครู และมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลผู้เกี่ยวข้องด้วยทุกฝ่ายเป็นอย่างดี

กรมการฝึกหัดครูได้กำหนดจุดมุ่งหมายการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไปมีสมรรถภาพอย่างน้อย 3 ประการคือ (กรมการฝึกหัดครู. 2530 : 4)

1. สมรรถภาพทางด้านความรู้ เป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้เรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ความรู้ในด้านเนื้อหาวิชาที่จะนำไปใช้ในการสอนโดยตรง
- 1.2 ความรู้ในวิชาชีพครูที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู
- 1.3 ความรู้อื่น ๆ ที่จะนำไปใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข

2. สมรรถภาพทางด้านเทคนิควิธี เป็นความสามารถของนักศึกษาในการพัฒนาตนเองให้มีเทคนิคและทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 งานสอน
- 2.2 งานธุรการ
- 2.3 งานแนะแนว
- 2.4 งานกิจการนักศึกษา
- 2.5 งานพัฒนาตน
- 2.6 งานพัฒนาสังคม

3. สมรรถภาพทางด้านคุณลักษณะ เป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาตนเองให้มีลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการเป็นครูที่ดีดังนี้

- 3.1 มีความรัก ความศรัทธา และความภาคภูมิใจในอาชีพครู

3.2 มีค่านิยมที่พึงประสงค์ ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู

3.3 มีความตระหนักในคุณค่าของการดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ

3.4 มีจิตสำนึกในการพัฒนาสังคม และมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย

จะเห็นได้ว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัยครูสังกัดกรมฝึกหัดครูและสถาบันต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคล้ายคลึงกันคือ เพื่อให้นักศึกษานำทฤษฎีที่ได้เรียนมาแล้วได้ทดลองฝึกปฏิบัติ ทำให้นักศึกษามีสมรรถภาพเพิ่มขึ้นทั้งด้านการสอน ด้านคุณธรรม เจตคติ และการพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน

ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร

จากการที่กรมพลศึกษาและกรมการฝึกหัดครูได้ร่วมมือทางวิชาการเพื่อผลิตบุคลากรทางพลศึกษา จึงได้กำหนดหลักสูตรใช้ในการเรียนการสอนดังนี้

หลักสูตรวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2535 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536

ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สายวิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
ประยุกต์ โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) Bachelor's Degree
Program of Science in Sports Science (Sports Coaching and Management)

ชื่อปริญญา

ชื่อเต็ม : ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วิทยาศาสตร์การกีฬา - การฝึกและการจัดการกีฬา)

Bachelor of Science (Sports Science - Sports Coaching and Management)

ชื่อย่อ : วท.บ. (วิทยาศาสตร์การกีฬา - การฝึกและการจัดการกีฬา)

B.S. (Sports Science - Sports Coaching and Management)

สายวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ระดับปริญญาตรี

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อผลิตบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การกีฬาที่มีความรู้ ความสามารถในการฝึกและการจัดการกีฬาระดับพื้นฐานกีฬาเพื่อสุขภาพและเพื่อการแข่งขัน
2. เพื่อผลิตบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การกีฬา ให้สามารถคิดค้นเทคนิคการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของเยาวชนและประชาชนให้ได้มาตรฐาน และมีหลักการที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อผลิตบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การกีฬา ที่มีจรรยาบรรณและคุณธรรมในวิชาชีพกีฬาและเป็นผู้นำทางการกีฬาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและท้องถิ่น
4. เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถดำเนินการประกอบอาชีพอิสระทางด้านการกีฬาได้

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 144 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนหน่วยกิตแต่ละหมวดวิชา และแต่ละกลุ่มวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป	40 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	10 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	10 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	10 หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	10 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	94 หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา	72 หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ	15 หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	10 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ในกลุ่มวิชาปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีวิธีการและรูปแบบการฝึกดังนี้

วิธีการจัดและรูปแบบการฝึก

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (การฝึกและการจัดการกีฬา) หมายถึง การจัดให้นักศึกษา ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ฝึกและจัดการกีฬา ในสถานการณ์จริงทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น ศูนย์ฝึกกีฬา ของกรมพลศึกษา ศูนย์ฝึกกีฬาของการกีฬาแห่งประเทศไทย ศูนย์ฝึกกีฬาเยาวชนของเทศบาล ตลอดจนศูนย์ฝึกกีฬาของเอกชน โรงงาน โรงแรมและสปอร์ตคลับต่าง ๆ โดยแบ่งระยะเวลาของการฝึกงานออกเป็นช่วง ๆ เรียกว่า “ขั้นตอน” และใช้เวลาฝึกอย่างต่อเนื่องในแต่ละขั้นตอนโดย

ขั้นตอนที่ 1 ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 2 ไม่น้อยกว่า 300 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 3 ไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ลักษณะงาน เป็นการจัดให้นักศึกษามีประสบการณ์เสริม ก่อนการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
2. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้สภาพที่เป็นจริงของหน่วยงานนั้น ๆ
3. เพื่อให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติการ
4. เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษางานในหน้าที่ผู้ฝึกและการจัดการกีฬา
5. เพื่อให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

แนวการจัด

1. ช่วงเวลาในการจัดก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง โดยจัด ให้เสร็จสิ้นก่อนการฝึกขั้นตอนที่ 2

2. จัดเตรียมสถานประกอบการเพื่อนำนักศึกษาออกไปทดลองฝึกงานสัปดาห์ละ 1 วัน โดยประมาณ

3. จัดนำนักศึกษาเข้าค่ายกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และค่ายพัฒนานุคลิกภาพ
4. จัดการอบรมการเขียนรายงาน ภาคนิพนธ์ และการเขียนปัญหาพิเศษอื่น ๆ
5. จัดการประชุมนิเทศก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ขั้นตอนที่ 2 ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ลักษณะงาน เป็นการนำความรู้ เทคนิค วิธีการจากการเรียนรู้ในภาคทฤษฎีและปฏิบัติตามโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา รวมทั้งประสบการณ์ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาใช้ฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ทุกอย่าง เสมือนเป็นผู้ฝึกประจำการคนหนึ่งในสถานการณ์จริงที่สถานประกอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นเวลาอย่างน้อย 300 ชั่วโมง

แนวการจัด

1. จัดหาและติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ใช้เป็นแหล่งฝึกงานโดยพิจารณาสถานประกอบการที่เหมาะสม
 2. ทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งบุคลากรของสถานประกอบการและวิทยาลัยให้เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย และวิธีการฝึกงาน การฝึก และการจัดการกีฬา ตลอดจนวิธีการประเมินผล
 3. จัดนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามสถานประกอบการที่กำหนด
 4. กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของนักศึกษาให้ชัดเจนว่าในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นักศึกษาจะต้องทำอะไรบ้าง จึงจะได้ฝึกงานตามหน้าที่ของผู้ฝึกและการจัดการกีฬารอบด้านตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งอาจกำหนดภาระหน้าที่ให้ปฏิบัติดังนี้
 - 4.1 ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากสถานประกอบการนั้น ๆ เกี่ยวกับการฝึกและการจัดการกีฬา ได้ไม่น้อยกว่า 7 ชั่วโมงต่อ 1 วัน
 - 4.2 บันทึกรายละเอียดการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนกระทั่งเสร็จสิ้นโครงการไว้เป็นหลักฐาน เพื่อให้อาจารย์นิเทศก์ตรวจสอบ
 - 4.3 เขียนรายงาน ภาคนิพนธ์ และปัญหาพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่ง
 - 4.4 จัดทำกำหนดการและแผนการฝึกการจัดการกีฬา
 - 4.5 ผลิตสื่อการฝึกและการจัดการกีฬาขึ้นใช้เอง ให้เหมาะสมกับสถานภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 - 4.6 เข้าร่วมหรือจัดทำกิจกรรมพิเศษ
 - 4.7 จัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการแก้ปัญหาร่วมกันทุก ๆ สัปดาห์
 5. จัดให้มีการสัมมนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การฝึกและการจัดการกีฬา ในระหว่างปฏิบัติการฝึกงานและหลังจากการเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานแล้ว

ขั้นตอนที่ 3 หลังการฝึก

ลักษณะงาน เป็นการสรุปและนำเสนอผลการปฏิบัติงาน ฯลฯ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักศึกษา ได้เสนอปัญหาและแนวทางในการแก้ไข
2. เพื่อให้นักศึกษา ร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ เพื่อประโยชน์ในการฝึกปฏิบัติงานต่อไป
3. เพื่อให้นักศึกษา ได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

แนวในการจัด

1. จัดให้มีการปัจฉิมนิเทศ โดยเชิญสถานประกอบการที่คาดว่าจะสามารถรับนักศึกษา เข้าทำงานได้หลังจากจบการศึกษา และเพื่อแนะแนวทางการประกอบอาชีพ
2. นำเสนอผลงานแต่ละสถานประกอบการ โดยนักศึกษา
3. นำเสนอปัญหาของการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ โดยนักศึกษา พร้อมกับเสนอแนะความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการฝึกงานรุ่นต่อไป
4. นำเสนอผลการประเมินโครงการ โดยเชิญหัวหน้าสถานประกอบการเข้าร่วมประชุม กับอาจารย์นิเทศก์ หัวหน้างานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นผู้นำเสนอ

เกณฑ์การประเมินผล

การประเมินผลการฝึกงาน การฝึกและการจัดการศึกษา มีแนวทางดังนี้

1. การประเมินผลการฝึกงาน มี 3 ขั้นตอน ดังนี้
 - 1.1 ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 20% ประเมินผลโดยอาจารย์นิเทศก์
 - 1.2 ขั้นตอนที่ 2 ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 70% ประเมินผลโดยอาจารย์นิเทศก์ 40% ผู้ควบคุมการฝึกพร้อมกับหัวหน้าสถานประกอบการ 30%
 - 1.3 ขั้นตอนที่ 3 หลังการฝึก 10% ประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์
- หมายเหตุ** ในการฝึกงานและการจัดการศึกษา ในขั้นตอนที่ 2 ข้อ 1.2 ระหว่างฝึกนั้น นักศึกษาจะต้องผ่านการประเมินในขั้นตอนที่ 1 (ข้อ 1.1) มาก่อน ในกรณีที่นักศึกษายังไม่ผ่านขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง นักศึกษาจะต้องทำการซ่อมเสริมในขั้นตอนที่ไม่ผ่านนั้นเสียก่อน จึงจะฝึกขั้นต่อไปได้
- สำหรับการประเมินของการฝึก ในขั้นตอนที่ 2 ระหว่างการฝึกนั้น นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ 70% จึงจะถือว่าผ่านในขั้นตอนนี้

2. การประเมินผลรวมขั้นสุดท้าย เป็นการนำผลรวมของการประเมินผล 3 ขั้นตอนแรก มาบูรณาการสัมพันธ์กันทั้งในด้านคุณลักษณะและการปฏิบัติงานด้านเทคนิควิธี การคิดเป็น จำนวนเต็ม 100% และจะต้องผ่านเกณฑ์ 70% นำไปกำหนดผลการประเมิน 3 ระดับ คือ

2.1	ไม่ผ่าน	สัญลักษณ์	ม	ระดับคะแนน	0 - 69%
2.2	ผ่าน	สัญลักษณ์	ผ	ระดับคะแนน	70 - 89%
2.3	ผ่านยอดเยี่ยม	สัญลักษณ์	ผย	ระดับคะแนน	90 - 100%

3. การประเมินผลการฝึกงาน มีการประเมินผล 2 ด้าน คือ

3.1 สมรรถภาพด้านคุณลักษณะ

3.2 สมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ซึ่งจะเน้นทางด้านการฝึกและการจัดการกีฬา งานอื่น ๆ ในหน้าที่ของผู้ฝึก และการจัดการกีฬา

4. การซ่อมเสริม กรณีที่นักศึกษา มีผลการประเมิน ไม่ผ่าน ในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง ใน 3 ขั้นตอน ของการฝึกงานการฝึกและการจัดการกีฬา ให้ปฏิบัติดังนี้

4.1 ถ้าไม่ผ่านในขั้นตอนที่ 1 อาจซ่อมเสริมในส่วนที่ยังไม่ผ่านในขั้นตอนที่ 2

4.2 ถ้าไม่ผ่านขั้นตอนที่ 2 อาจซ่อมเสริม โดยหาเวลาในส่วนที่ยังไม่ผ่านเพิ่มเติม พิเศษ ในขั้นตอนที่ 3

4.3 ถ้าไม่ผ่านขั้นตอนที่ 3 จะต้องซ่อมเสริม ให้ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด

ในขณะที่นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้น หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษา ปฏิบัติ หน้าที่ดังนี้

1. เป็นผู้ฝึกกิจกรรมกีฬา
2. เป็นผู้จัดการกีฬา

(วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง. 2537 : 8)

ดังนั้นนักศึกษาจะต้องนำความรู้เทคนิค วิธีการจากการเรียนรู้ในภาคทฤษฎี ไปประยุกต์ ใช้ในสถานการณ์นั้น ๆ นอกจากที่นักศึกษาจะนำความรู้ เทคนิคและวิธีการดังกล่าวแล้ว ยังมี ปัจจัยอื่น ๆ อีก ที่มีอิทธิพลทำให้การปฏิบัติงานบรรลุตามจุดประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทและคุณลักษณะของครูที่ดี

สุภรณ์ ศรีพหล (2515 : 40) ได้ชี้ให้เห็นบทบาทและคุณลักษณะของบุคคลชั้นอาชีพ โดยอ้างถึงรายงานของ National Commission on Teacher Education and Professional Standards

ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติของสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานของบุคคลที่จะเป็นครูไว้ดังนี้

1. ต้องมีความรู้
2. มีทักษะและความรู้เฉพาะในการประกอบอาชีพ
3. มีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผลปฏิบัติภารกิจใน

ขอบเขตด้วยความรับผิดชอบ

4. ให้บริการแก่สังคม มิใช่ทำตามความต้องการหรือผลประโยชน์ส่วนตัว
5. ร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและบังคับใช้มาตรฐานของอาชีพให้สูงขึ้น
6. ประกอบอาชีพเต็มเวลา
7. ค้นคว้าหาความรู้และทักษะใหม่ ๆ เสมอ

จากบทบาทของครูดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การเป็นครูที่ดีนั้นมิใช่เป็นสิ่งที่กระทำได้ง่าย หรือมิใช่ใครก็ตามที่มีความรู้แล้วจะสามารถสอนได้ เพราะครูที่ดีนั้นมิใช่แต่จะมีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการเป็นเลิศเท่านั้น แต่ยังจะต้องมีศิลปะการสอนที่ดี มีความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ ความคิดให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังต้องมีศีลธรรม จรรยาบรรณ คือเป็นผู้มีความประพฤติดี มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียรในการอบรมสั่งสอน ซึ่งเป็นคุณสมบัติครูที่ดีควรจะต้องมีและหมั่นเตือนตนให้ระลึกถึงอยู่เสมอ (เฉลิม มลิลลา. 2521)

บุญถิ่น อัตถากร (2524 : 12-17) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีว่าจะต้องมีลักษณะอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. ครูควรเป็นผู้มีความรู้ คือมีทั้งความรู้ในเนื้อหาวิชา และจะต้องสร้างสมเพิ่มพูนอยู่เสมอ
2. ครูควรเป็นผู้มีความสามารถในการกลวิธีสอน สามารถถ่ายทอดความรู้ แนะนำวิธีทางปัญญา และอบรมชักนำเด็กไปสู่หนทางอันดีงาม

3. ครูควรเป็นผู้ที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและวัฒนธรรม

ถวิล สุริยนต์ และคณะ (2521 : 67-72) ได้กล่าวถึง ลักษณะของครูที่ดีไว้ดังนี้

1. มีลักษณะท่าทางดี เป็นสิ่งจูงใจให้เด็กรัก
2. มีความประพฤติดี เป็นสิ่งจูงใจให้เด็กถือเป็นแบบอย่าง
3. มีอัธยาศัยดี ทำให้เด็กชอบและรักใคร่
4. มีอารมณ์ดี ทำให้เด็กได้รับความสุขและร่าเริง
5. มีความยุติธรรม ทำให้เด็กรักใคร่นับถือ
6. มีความเหมาะสมในการที่จะวางตัวให้เข้ากับคนทุกชั้นทุกวัยได้

7. มีความเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของเด็ก ทำให้เด็กได้รับความอบอุ่นใจ และเป็นสุข
 8. มีการส่งเสริมคุณวุฒิพิเศษในตัวครู ทำให้เด็กนิยมชมชื่น
 9. มีความสามารถประกอบการทำงานต่าง ๆ ทำให้เด็กนิยมในความสามารถของครู
 10. มีความเป็นผู้นำ ทำให้เด็กเชื่อฟัง
 11. มีความรู้ดี ทำให้เกิดความมั่นใจ และเกิดประโยชน์แก่ตัวครู
 12. มีผลงานดี รู้กลวิธีถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับเด็ก
 13. มีอนามัยดี ทำให้มีบุคลิกภาพและเกิดคุณสมบัติอันดีงาม
- วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 47-52) กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีว่า

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ดีทั้งในด้านวิชาการศึกษาทั่วไป วิชาครู และวิชาพลศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ครูเข้าใจหลักการและปรัชญาการศึกษาที่ถูกต้อง สามารถเข้าใจลักษณะและความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของผู้เรียนแต่ละคน สามารถจัดกิจกรรม ประสิทธิภาพ วิธีการสอน วิธีการจัดและการประเมิน การพัฒนาการเรียนของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นผลดียิ่งขึ้น
2. เป็นผู้ที่มีความศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษาอย่างแท้จริง โดยปฏิบัติดังนี้ คือ
 - 2.1 เป็นผู้อยากรู้ อยากเห็น ด้วยการศึกษาค้นหาความรู้ใหม่ ๆ ในวิชาพลศึกษา
 - 2.2 มีความภาคภูมิใจและจงรักภักดีต่อวิชาชีพพลศึกษาเสมอ
 - 2.3 อุทิศตนเพื่อให้ได้มาซึ่งผลการเรียนพลศึกษา ของผู้เรียนด้วยความบริสุทธิ์ใจ
 - 2.4 ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพพลศึกษา
 - 2.5 มีความเอาใจใส่ในสถาบันวิชาชีพด้วยการเป็นสมาชิกของสถาบันวิชาชีพ
 - 2.6 ยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพพลศึกษา
3. เป็นผู้ที่มีความรู้ในความรับผิดชอบสูง ห่วงใยในงาน และผลซึ่งอาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเสมอ
4. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกระตือรือร้น สามารถปรับปรุงวิธีการสอน วัสดุ และสื่อการสอนอื่น ๆ ให้เข้ากับสถานการณ์ที่เป็นอยู่
5. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีสุขภาพสมบูรณ์ รวมทั้งการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด ถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเวลา การออกกำลังกายเป็นประจำ
6. เป็นผู้ที่มีคุณธรรม มีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในเรื่องความสามัคคี ความร่วมมือ การเสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม การเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม การรับผิดชอบต่อหน้าที่ การเคารพสิทธิผู้อื่น การรู้แพ้รู้ชนะ รู้ภัย เป็นผู้เล่นและผู้ดูที่ดี

7. เป็นผู้มีใจรักเด็ก มีอารมณ์สนุกสนานร่าเริง สามารถปรับปรุงตัวให้เข้ากับผู้เรียน และกาลเวลา

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2528 : 23) กล่าวว่า ครูที่ดีต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีสุขภาพดีทั้งทางกายและทางจิต
2. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการฝึกอบรม การสอน และการมีส่วนร่วมในกีฬาต่าง ๆ

ได้หลายประเภท

3. มีความต้องการและพร้อมที่จะให้บริการแก่นักเรียน และบุคคลทั่วไป
4. ครูหรือผู้ฝึกที่ดีต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ แยกย่อยทักษะและการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ออกมาให้เด็กเห็นได้อย่างถูกต้องไม่ผิดพลาด

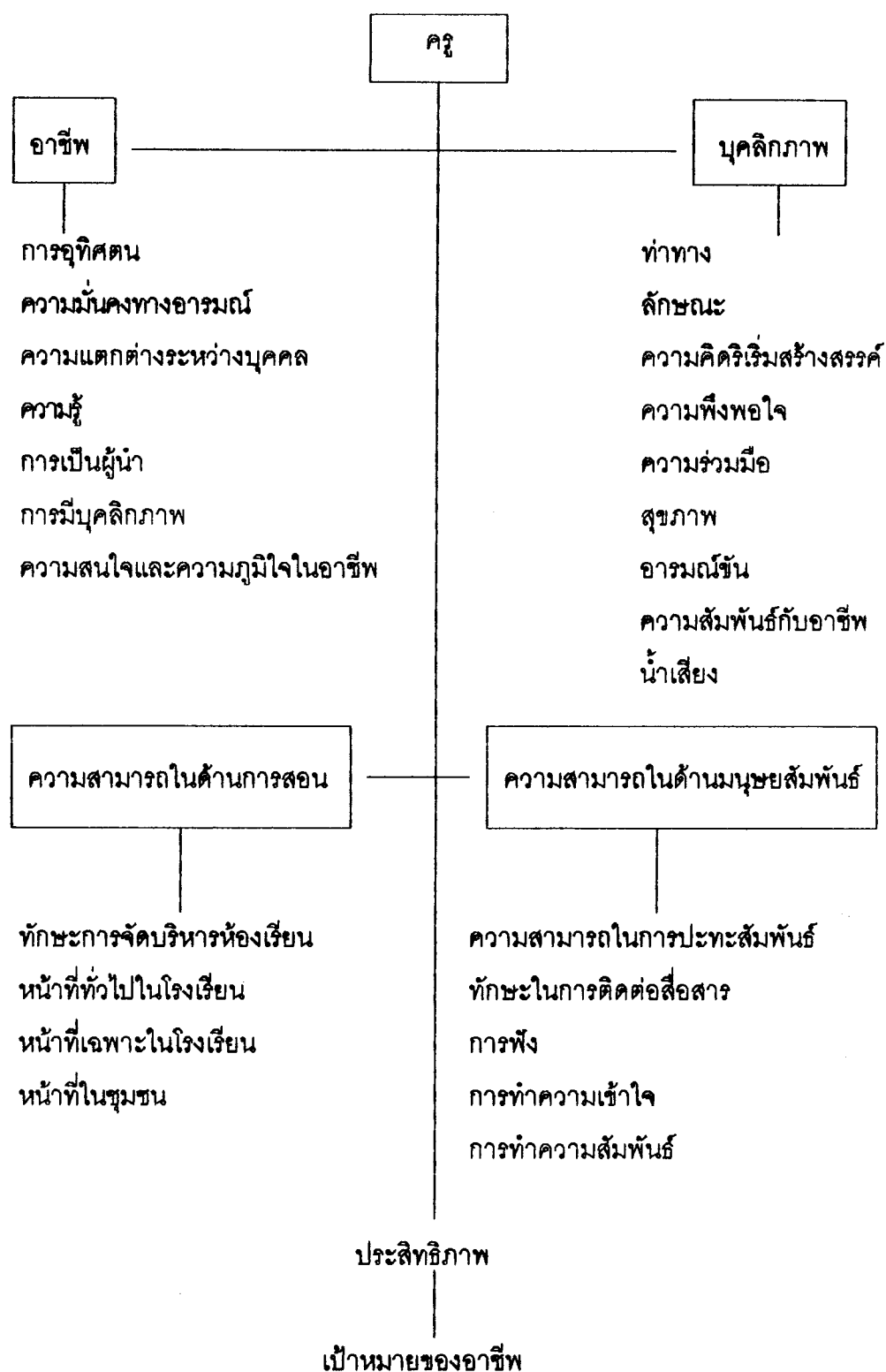
5. มีความสามารถที่จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกพึงพอใจและอยากที่จะฝึกหรือเล่นกีฬาต่อไป

6. เป็นผู้ที่มีรูปร่างและลักษณะท่าทางเหมาะสมกับอาชีพครูพลศึกษา
7. เป็นผู้ที่มีลักษณะของความเป็นผู้นำ
8. มีน้ำใจเป็นนักกีฬา และพยายามปลุกฝังให้นักเรียนมีคุณสมบัติของผู้มีน้ำใจเป็น

นักกีฬา

9. มีคุณสมบัติอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบอีกคือ เป็นผู้ที่มีหลักการหรืออุดมคติของตนเอง มีบุคลิก และมีคุณธรรม

นอกจากนี้ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2536 : 125) ยังได้กล่าวไว้อีกว่า คุณสมบัติของครูที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ แยกออกเป็นคุณสมบัติทางด้านอาชีพ คุณสมบัติทางด้านบุคลิกภาพ คุณสมบัติด้านการสอน และคุณสมบัติทางด้านความสามารถในด้านมนุษยสัมพันธ์ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 คุณสมบัติและความสามารถของครูที่มีประสิทธิภาพ (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์.

บุชเชอร์ (Bucher. 1972 : 158) กล่าวว่า คนส่วนมากเข้าใจว่าครูพลศึกษานั้นต้องเป็น คนมีภูมิหลังเป็นนักกีฬามาก่อนก็เป็นการเพียงพอแล้ว ซึ่งเป็นการเข้าใจผิด ทั้งนี้เพราะว่าคนที่ จะเป็นครูพลศึกษาได้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติด้านอื่น ๆ อีกมาก เช่น มีความเฉลียวฉลาด รู้เทคนิค การสอน มีบุคลิกลักษณะดี มีศีลธรรมสูง ซื่อสัตย์ ไม่พิกการทางร่างกาย มีความเคลื่อนไหวที่ ถูกต้อง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยินดีช่วยเหลือผู้อื่น ใช้ภาษาได้ถูกต้อง และร่วมกิจกรรมกับคนอื่น ๆ ได้ นอกจากนั้นครูพลศึกษาจะต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ สามารถเข้ากับนักเรียนได้ดี

ดาทรี (Daughtrey. 1973 : 68) ได้กล่าวถึง งานวิจัยในหนังสือ Today's Health ปรากฏ ว่า 9% ของครูปัจจุบันเป็นผู้ที่ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมไม่ได้ ครูพวกนี้จะก่อให้เกิดปัญหาขึ้นใน ชั้นเรียน ครูที่ปรับตัวได้ดีจะมีความสุขในอาชีพ มีความกระตือรือร้นทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีเป็น กันเอง ซึ่งมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ จอห์น บาร์ริเจอร์ (John Barriger. 1972 : 70) ยังได้กล่าวว่าครูพลศึกษา ที่พึงปรารถนาควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีบุคลิกที่ดี ลักษณะที่ดีและอารมณ์มั่นคง
2. มีวุฒิทางพลศึกษาก่อนที่จะทำการสอนพลศึกษา
3. มีภูมิหลังทางด้านวัฒนธรรมกว้างขวาง
4. เข้าใจและชื่นชมสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการสอน
5. สนใจในการสอนเด็กมากกว่าการสอนเนื้อหา
6. มีรากฐานในการวางแผนเกี่ยวกับการเรียนรู้ คือความรู้เกี่ยวกับการเจริญเติบโต

ของเด็กและการพัฒนาการของเด็ก

7. มีประสิทธิภาพในการสร้างความสัมพันธ์กับเด็ก เพื่อนครูและผู้ปกครอง
8. เข้าใจภาระหน้าที่ของงานพลศึกษาที่หลักสูตรได้กำหนดและสนใจโปรแกรมทั้งหมด

ของโรงเรียน

9. สนใจในวิชาของตนและพยายามปรับปรุงวิชาชีพ
10. สามารถบอกความหมายทางการพลศึกษาแก่คนอื่นได้
11. สาธิตกิจกรรมที่น่าสนใจแก่เด็ก
12. มีคุณสมบัติในการสาธิตทักษะเบื้องต้นและการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของกิจกรรม

พลศึกษา

13. มีความเป็นอิสระ ยุติธรรม และเคารพต่อนักเรียนทุกคน โดยเฉพาะเด็กที่พิการ และเด็กที่มีความสามารถต่ำกว่าปกติ

บุคลิกภาพของผู้สอน

สิ่งที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการสอนอย่างยิ่งอีกประการหนึ่งคือ บุคลิกภาพของผู้สอน บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ทุกอย่าง que แสดงออกซึ่งมีอิทธิพลสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรม แอลพอร์ต (Allport. 1968 : 14) ให้ความหมายของบุคลิกภาพคือระบบทางจิตที่มีพลังในตัวบุคคลเป็นตัวกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล รัสเซล (Russell. 1970 : 20) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือแบบแผนแห่งลักษณะของบุคคล และวิธีการแสดงออก ซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล ส่วนแรนดอลล์ (Randall. 1972 : 97) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือคุณลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ทางกาย สติปัญญา กำลังใจ สังคมและอารมณ์ สรุปได้ว่า บุคลิกภาพคือลักษณะทางกาย สติปัญญา อารมณ์ ทศนคติ ความสนใจ ความเชื่อ ค่านิยม การยอมรับของตนเอง และผู้อื่น

สมิธร คุณานุการ (2528 : 17) กล่าวว่า สิ่ง que ช่วยให้การสอนดำเนินไปด้วยดีอย่างหนึ่งคือ บุคลิกภาพของผู้สอน เพราะการแสดงออกของผู้สอนไม่แต่เพียงเป็นสิ่งที่ม่อิทธิพลในการที่จะทำให้นักเรียนตามอย่างเท่านั้น แต่อาจจะเป็นสิ่งกระทบกระเทือนถึงการสอนด้วย ครูที่มีกิริยาท่าทางดี อารมณ์ดี และมีความเห็นอกเห็นใจนักเรียนดี ย่อมจะปกครองนักเรียนในชั้นได้ดีด้วย ในการที่จะให้การสอนเป็นผลดีไม่ได้อาศัยความเป็นระเบียบวินัยในชั้นอย่างเคร่งครัดเลย แต่อาศัยความเข้าใจของครูที่มีต่อนักเรียนเป็นอย่างดีต่างหาก ซึ่งจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในตัวครูและในวิชาที่สอนได้เหมือนกัน

บุคลิกภาพมีส่วนทำให้การสอนมีประสิทธิภาพด้วย ซึ่ง โมลีย์ (Mouley. 1973 : 16) กล่าวว่า อาจารย์ที่สอนดีต้องมีอารมณ์มั่นคง สุขภาพ ครอบคอบ อดทน มีอารมณ์ขัน และยุติธรรม ทั้งนี้ อเล็กซานเดอร์ (Alexander. 1978 : 30) เสริมว่า บุคลิกภาพของครูมีความสำคัญต่อการสอนไม่ว่าจะระดับมหาวิทยาลัย หรือฝึกหัดครู หรือระดับมัธยม โดยที่อาจารย์ต้องมีลักษณะของการเป็นครูที่ดี (Characteristics of Good Teachers) ได้แก่ ให้ความเป็นกันเอง เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล สุขุมรอบคอบ และมีความเชื่อมั่นในตัวเอง นอกจากนี้ เคลเลอร์ (Keller. 1978 : 62-66) กล่าวว่า พฤติกรรมของอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพในการสอนต้องกระตือรือร้น จริงใจ และแบ่งในหลักวิชาที่สอน รู้จิตวิทยาการสอน รู้จักชักจูงใจ ชอบช่วยเหลือ ตัดสินปัญหาได้อย่างฉลาด และใช้อุปกรณ์การสอนได้ดี

บุคลิกภาพของนิสิตฝึกสอนเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้นักเรียนและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนเกิดความประทับใจหรือไม่ประทับใจได้ และจะส่งผลไปยังประสิทธิภาพของการเรียนการสอนด้วย นิสิตควรตระหนักถึงความสำคัญโดยพยายามพัฒนาและปรับปรุงบุคลิกภาพของตนให้เหมาะสม อยู่เสมอ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2523 : 56-57 ; 2526 : 18) ได้ตระหนักถึง

ความสำคัญดังกล่าว และได้เสนอแนะเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่เหมาะสมของนิสิตฝึกสอนไว้ดังนี้

1. แต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับความเป็นครู
2. รู้จักควบคุมอารมณ์ขณะการสอน
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีลักษณะผู้นำ
4. มีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ และมีจริยธรรม
6. มีน้ำใจ ความเพียรพยายามและอดทน
7. มีกิริยาจาสุภาพ อ่อนโยน ความเป็นมิตรกับบุคคลทั่วไป
8. ร่าเริง มีอารมณ์ขัน
9. ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2520 : 41) ได้กำหนดบุคลิกภาพที่เหมาะสมของนิสิตฝึกสอนไว้ ดังนี้

1. แต่งกายสะอาด เรียบร้อย
2. พุทธเสียงดังพอเหมาะกับชั้นเรียน มีวาจาสุภาพ
3. มีความยิ้มแย้มแจ่มใส และมีอารมณ์ขัน
4. มีความเชื่อมั่นในตัวเอง และกล้าที่จะทำในสิ่งที่เห็นว่าถูกต้อง
5. ควบคุมอารมณ์ได้ดี ไม่แสดงความโกรธ
6. ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน

สมบัติ แสงรุ่งเรือง และประถม แสงสว่าง (2521 : 25-26, 76) ได้เสนอแนะบุคลิกลักษณะที่ดีของนิสิตฝึกสอนไว้ ดังนี้

1. มีไมตรีจิต ซื่อตรง จริงใจ ยุติธรรม สุภาพ เห็นอกเห็นใจ เก่งใจผู้อื่น ตรงต่อเวลา
2. แต่งกายสะอาด เรียบร้อย
3. หัดการทรงตัวอย่างถูกต้องทั้งเวลายืน เดิน และนั่ง
4. ทำทางเหมาะสมกับการเป็นครู และเอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น นำเคารพนับถือ

ไม่นั่งสอน ไม่ยืนฟังหรือนั่งบนโต๊ะ

5. เสียงดังชัดเจน เหมาะสมกับชั้นเรียน
6. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับนักเรียน ออกเสียงในภาษาถูกต้อง

แคนดัก สเตาท์ (Candace Stout. 1982 : 22-24) ได้สรุปบุคลิกลักษณะที่ดีของนิสิตฝึกสอนไว้ ดังนี้

1. แต่งตัวเรียบร้อย
2. มีความยืดหยุ่น รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้
3. ขยันขันแข็ง พร้อมที่จะทำงาน
4. รู้จักปรับปรุงตัวให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
5. เอาใจใส่ สนใจความประพฤติของนักเรียนอย่างแท้จริง
6. ทำตนให้เป็นที่น่าเชื่อถือ ไว้วางใจได้

จากทฤษฎีของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ผู้วิจัยคาดว่า
บุคลิกภาพของผู้สอนหรือคุณลักษณะต่าง ๆ ของตัวนักศึกษาเอง น่าจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลที่
เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

คุณลักษณะต่าง ๆ ของตัวนักศึกษาที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. เจตคติต่อวิชาชีพ
2. ลักษณะความเป็นผู้นำ
3. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล
4. อึดทนในภาพ
5. ความรู้สึกรับผิดชอบ
6. ความเชื่อมั่นในตนเอง

ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นมีรายละเอียดดังนี้

เจตคติต่อวิชาชีพ

เจตคติ หรือทัศนคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็น
ผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดง
พฤติกรรมหรือพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในทำนองใดทำนองหนึ่ง การแสดงออกของ
เจตคติโดยอาศัยพฤติกรรมนี้จะไปในสองลักษณะ คือเจตคติเชิงนิมมาน (Positive Attitude) คือ
ลักษณะที่เป็นการแสดงออกในทางพึงพอใจ เช่น ชอบ รัก เห็นด้วย อีกลักษณะหนึ่ง คือเจตคติ
เชิงนิเสธ (Negative Attitude) ซึ่งเป็นการแสดงออกของพฤติกรรมในลักษณะไม่พึงพอใจ เช่น
เกลียดชัง คัดค้าน ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

ผู้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู จะต้องมองเห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่ดี เช่น มีเงินเดือน
มีลูกศิษย์ และผู้อื่นเคารพนับถือ เป็นงานเบา ไม่ต้องแบกหาม มีเกียรติในสังคม มีความเจริญ
ก้าวหน้า ซึ่งมีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาตนเองของผู้ประกอบอาชีพครู และพัฒนางานในหน้าที่
ให้มีประสิทธิผลตามอุดมคติและอุดมการณ์ (สมบุญ ภูวนล. 2533 : 21-22)

ผู้ประกอบอาชีพครู จำเป็นต้องมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู จึงจะทำให้เกิดความเจริญทั้งตัวครูและงานครู ซึ่งส่งผลดีต่อผู้เรียนและการศึกษาของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสาโรช บัวศรี (2514 : 16) ที่ว่า ครูจะทำงานให้เป็นผลสำเร็จได้ นอกจากจะมีความรู้ในวิชาชีพแล้ว ยังต้องมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูด้วย

ลักษณะความเป็นผู้นำ (Leadership)

ความเป็นผู้นำ เป็นคุณสมบัติของผู้นำ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำนิยามคำว่า “ความเป็นผู้นำ” ไว้ดังนี้

แฮมฟิลล์ (Hamphill. 1969 : 18) นักจิตวิทยาสังคม กล่าวว่า ความเป็นผู้นำเป็นพฤติกรรมของบุคคลแต่ละบุคคลผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแนะนำกิจกรรมของหมู่คณะ ผู้นำที่มีความสามารถจะต้องประเมินผลงานให้แต่ละคนตัดสินใจที่จะทำงานของหมู่คณะได้ด้วยความปรารถนาของตนเอง และให้งานนั้นบรรลุจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

พัชนี วรกวิน (2524 : 38) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำ เป็นลักษณะความสามารถอย่างหนึ่งของบุคคลที่ทำให้สมาชิกปฏิบัติตามแนวทางที่ตนวางไว้เพื่อให้งานสำเร็จตามจุดหมายด้วยความเต็มใจ

ออร์ดเวย์ ทีด (Ordway Tead. 1976 : 103) กล่าวถึงคุณลักษณะที่จำเป็นในการเป็นผู้นำไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. มีพลังทางร่างกายและประสาทสมบุรณ์ (Phisical and Nervous Energy)
2. มีญาณสำนึกที่จะหยั่งรู้ยังเห็นจุดหมายชอบช่าย และแนวทางของงาน (A Sense of Purpose and Direction)
3. มีความกระตือรือร้น (Enthusiasm) เป็นคนขยัน
4. มีมิตรจิต มิตรใจ มีน้ำใจไมตรีน่ารักใคร่ชื่นชม (Friendliness and Affection)
5. มีความเที่ยงธรรม (Integrity) บริสุทธิ์ยุติธรรม
6. มีความรอบรู้ในทางเทคนิควิธีและวิชาการต่าง ๆ (Technical Mastery) มีความรู้ดี มีประสบการณ์
7. มีความเด็ดขาดหรือเด็ดเดี่ยวในการบริหารงาน (Decisiveness) การตัดสินใจเด็ดขาดตกลงใจได้รวดเร็ว ใช้พิจารณาญาณตัดสินใจปัญหาด้วยความชำนาญ
8. มีไหวพริบ เฉลียวฉลาด (Intelligence)
9. มีความสามารถในการถ่ายทอด (Teaching Skill)
10. มีความศรัทธาต่องานและผู้ร่วมงาน (Faith)

เดโช สอนานนท์ (2528 : 191-194) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำ จะต้อง มีหรือฝึกให้มีคุณลักษณะดังนี้

1. ความริเริ่ม
2. ความใกล้ชิดกับสมาชิกในหมู่คณะ
3. ความเป็นตัวแทนของหมู่คณะ
4. การสละตนไมตรีและสร้างสามัคคีธรรม
5. การแบ่งสรรงาน
6. การบังคับบัญชา
7. การตัดสินใจ
8. การติดต่อสื่อสาร
9. การเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น
10. การยอมรับ
11. ผลงาน
12. ความเสียสละ
13. การรู้จักผู้ร่วมงาน
14. ความสามารถ

ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Aims for Achievement)

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1969 : 152) ได้ให้คำจำกัดความของความ ต้องการสัมฤทธิ์ผลไว้ว่า หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใด ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ความรู้สึกสบายใจ เมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวล เมื่อประสบความสำเร็จล้มเหลว และจากการศึกษาของแมคเคลแลนด์ พบว่าผู้ที่ต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงจะมีลักษณะดังนี้

1. กล้าเสี่ยง หมายถึง การใช้ความสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ที่ยากพอสมควร ด้วยการตัดสินใจที่แน่นอน เพราะเชื่อมั่นในความสามารถของตนว่าจะทำได้สำเร็จ
2. กระตือรือร้น หมายถึง ความขยันขันแข็งในงานที่ต้องใช้ความสามารถมานะ พากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย ยั่วความสามารถของตน
3. ความรับผิดชอบในตนเอง ชอบที่จะมีเสรีภาพในการคิดและทำสิ่งต่าง ๆ ไม่ต้องการให้คนอื่นมาคอยชี้แนะ

4. มีความต้องการที่จะทราบว่าการตัดสินใจของตนเป็นอย่างไร และพยายามทำให้ดีขึ้นกว่าเดิม เมื่อทราบแน่ชัดว่าการกระทำของตนเกิดผลอย่างไร
5. ความสามารถในการคาดการณ์ล่วงหน้า และมีแผนการระยะยาว
6. ความสามารถในการจัดระบบงาน

มโนทัศน์แห่งตน (Self Concept)

โยธิน คັນสนยุทธ (2524 : 120) กล่าวว่า มโนทัศน์แห่งตน หมายถึง ความรู้สึกตอบสนองต่อตนเอง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านค่านิยมทางการศึกษา คือ ความรู้สึกต่อตนเองในด้านสติปัญญา นิสัย การเรียน แรงจูงใจ ทักษะในการอ่าน การแข่งขันเกี่ยวกับความสามารถการเลือกอาชีพ
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คือ ความรู้สึกต่อตนเองในด้านที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ความสามารถในการคบเพื่อน
3. ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ คือ ความรู้สึกต่อตัวเองทางด้านความกดดันทางอารมณ์ ความวิตกกังวลใจ ความสุข ความเครียด ความเหนื่อยหน่าย

การเรียนรู้ของบุคคล เกิดจากประสบการณ์ที่บุคคลได้ตอบสนองความต้องการของเรา เพื่อให้ร่างกายอยู่ในสภาพสมดุล การที่บุคคลพยายามที่จะตอบสนอง ความต้องการนี้เองทำให้ต้องปะทะกับสิ่งแวดล้อม ตามวิธีการที่คิดว่าเหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ขณะเดียวกัน บุคคลก็ต้องประเมินผลการกระทำของตนเอง เพื่อให้พฤติกรรมของตนเป็นไปตามปทัสฐานของสังคม เพราะการประเมินผลตนเอง แล้วนำผลไปเปรียบเทียบกับอื่น ๆ นี้เองทำให้เกิดมโนทัศน์แห่งตนขึ้น (โยธิน คันสนยุทธ. 2524 : 120)

ความรู้สึกรับผิดชอบ

ฟลิปโป (Flippo. 1960 : 245) สรุปความหมายของความรู้สึกรับผิดชอบไว้ว่า เป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ และความสำนึกนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธะผูกพัน หน้าที่การงาน และวัตถุประสงค์

สมพงศ์ ตีระพัฒน์ (2517 : 15-20) ได้กล่าวถึงความรู้สึกรับผิดชอบไว้ว่า เป็นความมีระเบียบวินัย เคารพในกฎเกณฑ์ มีความละเอียดรอบคอบ พึ่งตนเอง สามารถบังคับตนเองได้ และได้จัดกลุ่มพฤติกรรมที่แสดงถึงความรู้สึกรับผิดชอบ ไว้ 7 กลุ่ม คือ

1. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ
2. กล้าเผชิญความจริง

3. รักษาสิทธิและหน้าที่ของตน
4. ปฏิบัติตามระเบียบโดยเคร่งครัด
5. คอยติดตามผลงานเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น
6. มีความซื่อสัตย์ไว้ใจได้
7. รักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวม เหมือนของตนเอง

ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-Confidence)

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2521 : 27) ได้กล่าวถึง ความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า เป็นความรู้สึกสัจธรรมและเป็นประโยชน์ที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งแก่แผนการดำเนินชีวิต ความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นพลังในการต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ และได้สรุปพฤติกรรมของผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองไว้ดังนี้

1. มั่นใจในการกระทำของตน และมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จในสิ่งที่กระทำลงไป
2. ไม่หวั่นไหวต่อสถานการณ์ที่เป็นปัญหา และมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
3. กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจ และกล้าเผชิญความจริง
4. มีความรับผิดชอบสูง
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. ไม่เชื่อผู้อื่นโดยไร้เหตุผล
7. ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ได้ง่าย

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยในต่างประเทศ

โรเจอร์ (Roger. 1972 : 347-350) ได้ศึกษาผลของความล้มเหลวทางวิชาการที่มีต่อ มโนทัศน์แห่งตน และการปรับตัว โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัย แห่งหนึ่ง โดยใช้เครื่องมือ ดัชนีของการปรับตัวและค่านิยม ตามวิธีการของบิล ผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีมโนทัศน์แห่งตนสูง จะมีความรู้สึกตอบสนองต่อความล้มเหลวสูงกว่ากลุ่มที่มีการ ประเมินค่าแห่งตนต่ำ และด้านการปรับตัว พบว่า กลุ่มที่มีประสบการณ์ล้มเหลวมาแล้ว จะ ปรับตัวได้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่เคยล้มเหลวมาก่อนเลย ซึ่งหมายความว่า มโนทัศน์แห่งตนมีความ สัมพันธ์กับความรู้สึกรับผิดชอบและการปรับตัวในทางบวกนั่นเอง เช่นเดียวกับการทำงาน ผู้ที่

เคยทำงานผิดพลาดมาแล้ว จะรู้สึกประทับใจในงานสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยผิดพลาดมาเลย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมโนทัศน์แห่งตนของแต่ละบุคคลด้วย

บุชเชอร์ (Bucher. 1972 : 560) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของครูที่ดีที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 656 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูประสบความสำเร็จตามเกณฑ์การสอนได้ ถ้าสอนกิจกรรมเป็นกลุ่ม เป็นสมาชิกของชุมนุมต่าง ๆ รู้จักชนิดของตน และมีความเห็นอกเห็นใจ มีเพื่อนอยู่ในวงกว้างและแสวงหาเพื่อนอยู่เสมอ
 2. เป็นนักวิชาการ โดยชอบศึกษาหาความรู้จากวิชาต่าง ๆ เรียนได้หนึ่งในสามของห้องศึกษาหาความรู้ก่อนสอน
 3. มีอารมณ์ขัน หัวเราะ ไม่จริงจังมากเกินไป ใช้วิธีการผ่อนคลายในสถานการณ์ตึงเครียด มีความสนุกสนานในชีวิต หายเครียดอย่างรวดเร็ว
 4. มีสุขภาพกายและจิตดี
 5. ช่วยเหลือผู้อื่น ชอบบริการคนอื่น สนุกสนานในการทำงานร่วมกับเด็ก อาสาสมัครช่วยเหลือโรงเรียน โรงพยาบาล และบริการสังคม
 6. เป็นผู้นำกลุ่มเสมอ ๆ ครูที่ดีต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้นำที่ดี จัดกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ
- คีย์ (Key. 1972 : 208-215) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์แห่งตน ความสามารถทางกีฬา ความสนใจในกีฬาของนักเรียน และความสนใจในกีฬาของบิดามารดาของนักเรียนชาย เกรด 7, 8 และ 9 ผลการศึกษาพบว่า

1. ความสนใจในกีฬาของนักเรียน เกรด 7, 8 และ 9 มีความสัมพันธ์แห่งมโนทัศน์แห่งตนของเขา
2. มโนทัศน์แห่งตนของนักเรียน เกรด 7, 8 และ 9 มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับความสนใจในกีฬาของบิดามารดาของเขา
3. ความสนใจในกีฬาของนักเรียน เกรด 7, 8 และ 9 มีความสัมพันธ์กับความสามารถทางกีฬาของเขา
4. ความสามารถทางกีฬาและความสนใจในกีฬาของนักเรียน เกรด 7, 8 และ 9 มีความสัมพันธ์กับมโนทัศน์แห่งตนของเขา

เคอร์ทิส (Curtis. 1985 : 4276-A) ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรด้านบุคลิกภาพ และความสามารถทางวิชาการบางตัวที่จะทำนายความสำเร็จในการฝึกสอนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอินเดียน่า ตัวแปรความสามารถทางวิชาการที่ผู้วิจัยเลือกนำมาศึกษาได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (GPA) และคะแนน NTE (National Teacher Examination Core Battery) ส่วนตัวแปรบุคลิกภาพได้แก่

อัธมโนทัศน์และความเชื่อในความสามารถของตนเอง ตัวแปรที่ทำการศึกษาคือ คะแนนการฝึกสอนของนักศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่าอัธมโนทัศน์ของนักศึกษาเป็นตัวแปรเพียงตัวเดียวที่มีนัยสำคัญในการทำนายความสำเร็จของการฝึกสอน นอกจากนี้ตัวทำนายตามลำดับ ได้แก่ อัธมโนทัศน์กับคะแนนเฉลี่ย อัธมโนทัศน์กับคะแนนเฉลี่ยและคะแนน NTE อัธมโนทัศน์กับคะแนนเฉลี่ยกับคะแนน NTE และความเชื่อในความสามารถของตนเอง ทั้งนี้ปริมาณความแปรปรวนของตัวทำนายอัธมโนทัศน์มีนัยสำคัญสูงกว่าตัวทำนายลักษณะอื่น ๆ ที่กล่าวมา ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวได้เสนอแนะต่อการผลิตครูว่าการฝึกให้นักศึกษาครูได้พัฒนาด้านอัธมโนทัศน์ โดยเน้นให้มีการประเมินบุคลิกภาพด้านนี้ และพยายามให้นักศึกษาครูทุกคนมีคุณลักษณะนี้

ริชชี (Richey, 1985 : 52-54) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของครูที่ดี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองนิวยอร์ก จำนวน 500 คน พบว่า ครูที่ดีควรมีลักษณะปรับตัวได้ดี ลักษณะท่าทางดึงดูดใจ มีความสนใจกว้างขวาง ชอบถาม แหม่นยำ แน่นนอน รู้แน่แท้ตลอด เมตตากรุณา ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักร่วมมือ คงเส้นคงวา กระตือรือร้น พุดคล่องกล้า มั่นคง และเป็นตัวของตัวเอง ตัดสินใจดี มองเห็นการณ์ไกล สุขภาพเรียบร้อย สุขภาพดี ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน ลักษณะเป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่ม เชื่อมมั่นในตนเอง มีเสน่ห์ ร่าเริง มองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน เข้าสังคมได้ดี เสียงดี สะอาดเรียบร้อย มีความชำนาญ รักความก้าวหน้า ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง รสนิยมดี ฉลาด คุมตัวเองได้ ประหยัด

มุงจี (Myoung Gee, 1993 : 265-A) ได้ศึกษาเรื่องสังคมครูพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษา ในประเทศเกาหลี โดยได้ศึกษาถึงอุปสรรคปัญหาทั่ว ๆ ไปในการสอน ความพึงพอใจที่มีต่ออาชีพ ความสำนึกและความตอบสนองของครูพลศึกษา ต่อปัจจัยสิ่งแวดล้อม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 970 คน พบว่า สังคมวิชาชีพของครูพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของประเทศเกาหลี มีผลกระทบต่อบัณฑิตหลายอย่าง เช่น วัฒนธรรมผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนร่วมงาน และตัวของนักเรียน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบอย่างยิ่ง และมีผลแตกต่างกันต่อการสอน ทักษะคติและความประพฤติของครูพลศึกษาในโรงเรียนต่างกัน และยังพบว่า การยินยอมให้ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อครู ปรากฏให้เห็นชัดเจน และมีอยู่จะมีผลค่อนข้างไปในทางลบ

การวิจัยในประเทศไทย

ภิลัก สันติสุขวงศ์โชติ (2520 : 43) ได้ศึกษาลักษณะบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาที่ระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.สูง วิทยาลัยครูนครสวรรค์

ปีการศึกษา 2519 พบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ ในการฝึกสอนต่ำ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาชายและหญิง ไม่แตกต่างกัน

อารีย์ เศรษฐชัย (2520 : 48) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาด พบว่าความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผาณิต บิลมาศ (2521 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ควรประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. การสอน ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ความมุ่งหมายของหลักสูตร พลศึกษา และรู้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ
2. ด้านสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิต ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความคล่องแคล่วว่องไว และมีสมรรถภาพทางกายดี
3. ด้านวิชาการ ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีความรู้เรื่องอันตรายที่จะเกิดจากการเรียน กิจกรรมพลศึกษา และเอาใจใส่ป้องกันโรคติดต่อ
4. ด้านบุคลิกภาพ ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีการควบคุมอารมณ์และอดทนไม่ย่อท้อ ต่ออุปสรรคทั้งปวง
5. ด้านคุณธรรมความประพฤติและการมีน้ำใจนักกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและซื่อสัตย์สุจริต
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ดี และให้ความร่วมมือในกิจกรรมพลศึกษาของนักเรียน
7. ด้านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ ครูพลศึกษาควรเป็นตัวอย่างที่ดี และรักษาความลับของนักเรียน
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูพลศึกษาควรเป็นคนยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรู้จักรักษาความลับของทางราชการ
9. ด้านความเชื่อมั่นในตัวเองและเป็นตัวของตัวเอง ครูพลศึกษาควรเป็นคนยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรู้จักรักษาความลับของทางราชการ
10. ด้านการกีฬาและความสามารถทางการกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความสามารถสอน และเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาได้หลายอย่าง มีลักษณะท่าทางของนักกีฬา

สำเนียง ธีรญากร (2526 : 156-168) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยพลศึกษาในเขตจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยพลศึกษา ในเขตจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ 40 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 75 คน และนักศึกษาฝึกสอนที่เรียนวิชาเอกพลศึกษา 150 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ คือ ความยากลำบากในการวางแผนการสอนระยะสั้นและระยะยาว การเตรียมการสอนไม่ดีเท่าที่ควร โรงเรียนที่ฝึกสอนขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ นักศึกษาฝึกสอนจำชื่อนักเรียนไม่ได้ครบทุกคน ขาดจิตวิทยาในการปกครองชั้นเรียน นักเรียนมีทักษะความสามารถที่แตกต่างกัน โรงเรียนที่ฝึกสอนไม่มีนโยบายในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่ชัดเจน และมุ่งจัดวิชาพลศึกษาสำหรับผลิตนักกีฬา เพื่อทำชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนเท่านั้น ตัวนักศึกษาฝึกสอนขาดความรู้และความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง อาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีเวลาแนะนำการสอน ไม่ตรวจแก้บันทึกการสอนและไม่เข้าใจในการทำบันทึกการสอน อาจารย์นิเทศก์ทำการนิเทศการสอนไม่สม่ำเสมอ และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาน้อยเกินไป

วิรัตน์ แดนราช (2526 : 105) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาของนักศึกษาฝึกสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา 65 คน อาจารย์นิเทศก์ 21 คน และอาจารย์พี่เลี้ยง 65 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบ คือ มีความรู้ในการทำบันทึกการสอนไม่เพียงพอ ความยากลำบากในการวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ทางพลศึกษาไม่เพียงพอ สถานที่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา นักเรียนมาถึงสถานที่เรียนช้าและนักเรียนมีทักษะทางกีฬาที่แตกต่างกันมาก อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่านักศึกษาประสบปัญหาในเรื่องขาดความรู้ในการทำบันทึกการสอน ขาดการใช้เครื่องมือทางสถิติศัลยกรรมมาช่วยในการสอน ไม่รู้จักแหล่งวิชาในชุมชนเพื่อนำมาเป็นประโยชน์ในการสอน นักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกังวลเกี่ยวกับผลการสอนที่จะได้รับมากเกินไป อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาในด้านการมีความรู้ไม่เพียงพอในการทำบันทึกการสอน สถานที่ไม่เพียงพอ

สำหรับการสอนพลศึกษา และนักศึกษาฝึกสอนมีความกังวลเกี่ยวกับผลการสอนที่จะได้รับมากเกินไป

กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล และคนอื่น ๆ (2527 : 222-233) ได้ศึกษามโนทัศน์แห่งตนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยมหิดล โดยเปรียบเทียบมโนทัศน์แห่งตนโดยส่วนรวม และมโนทัศน์ด้านต่าง ๆ ของอาจารย์ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง และระหว่างกลุ่มที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์เพศชาย 52 คน และเพศหญิง 80 คน ใช้เครื่องมือ โดยใช้แบบวัดมโนทัศน์แห่งตนเทนเนสซี ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนมโนทัศน์แห่งตน โดยส่วนรวมของอาจารย์เพศหญิงสูงกว่าอาจารย์เพศชาย แต่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนทางด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านความเป็นเอกลักษณ์ ด้านความพึงพอใจในตนเอง ด้านพฤติกรรม และด้านวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง ไม่แตกต่างกันและมโนทัศน์แห่งตน ด้านพฤติกรรมระหว่างช่วงอายุ 21 ถึง 30 ปี กับช่วงอายุ 41 ปี ถึง 60 ปี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า แต่ละช่วงอายุมีมโนทัศน์แห่งตนด้านการวิพากษ์วิจารณ์ตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมบัติ วัจนะสาริกากุล (2526 : 25) ศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัยครูเลย โดยทำการศึกษาจากนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ปรากฏผลสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามีความคิดเห็นว่า การจัดและการปกครองชั้นเรียนเป็นปัญหาที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ส่วนปัญหาในการสอนนั้นเป็นปัญหาด้านการขาดทักษะการสอนที่สำคัญ ๆ คือ การวางแผนการสอน การเลือกใช้วิธีสอน กิจกรรมและอุปกรณ์การสอน การประเมินผล การสอน ส่วนปัญหาที่สำคัญน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง และได้เสนอแนะให้อาจารย์นิเทศก์ได้ออกไปนิเทศนักศึกษามากขึ้น

2. อาจารย์นิเทศก์ ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ เวลาสำหรับงานนิเทศ จำนวนนักศึกษาที่ต้องการนิเทศ และเสนอแนะให้ทางวิทยาลัยจัดสวัสดิการและบริการงานนิเทศให้ดีกว่าที่ดำเนินอยู่ มีการจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3. อาจารย์พี่เลี้ยง ปัญหาที่สำคัญคือความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยครูได้เผยแพร่ความสามารถเกี่ยวกับงานนิเทศและเสนอแนะว่า อาจารย์นิเทศก์ควรจะได้ประสานร่วมมือกันในการดำเนินงานนิเทศมากกว่าที่ดำเนินอยู่

อารมณีย์ เทียนพิทักษ์ (2528 : 46) ได้ศึกษาตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิต อีกทั้งประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ อาจารย์

นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ผู้บริหาร และนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า

1. การรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ผู้บริหาร และนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเห็นว่า ตัวประกอบที่สำคัญเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพคือ บุคลิกภาพของนิสิต การเตรียมการสอน และการดำเนินการสอน ทั้งนี้อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะเห็นว่าการเตรียมการสอนสำคัญมากที่สุด และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนและนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเห็นว่าการดำเนินการสอนเป็นตัวประกอบที่สำคัญมากที่สุด

2. กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มเห็นสอดคล้องกันว่า ตัวประกอบด้านการเตรียมการสอนมีลักษณะสำคัญคือ การประเมินผลตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ การประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดภายในเวลาที่กำหนด และการประเมินผลโดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของเด็ก ตัวประกอบด้านการดำเนินการสอนมีลักษณะสำคัญคือ การยกตัวอย่างได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่สอน การยกตัวอย่างที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ของนักเรียนและเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน และการเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกคิดหาเหตุผลแก้ปัญหาอย่างมีระบบด้วยตัวเอง ส่วนตัวประกอบด้านบุคลิกภาพมีลักษณะสำคัญคือ การประเมินผลตนเองอยู่เสมอ มีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน ไม่ปฏิบัติตนขัดต่อศีลธรรมและคุณธรรม แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับการเป็นครู การตรงต่อเวลาและความขยันขันแข็ง และความกระตือรือร้นในการทำงาน

จารีรัตน์ ปรงแก้ว (2529 : 76) ได้วิเคราะห์การวิจัยด้านครุศึกษาในประเทศไทย ในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอน พบว่ามีปัญหาการฝึกสอนที่จัดว่าเป็นปัญหามาก และงานวิจัยส่วนใหญ่สรุปผลสอดคล้องกันคือ ปัญหาการขาดทักษะในการเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม ปัญหาความลำบากในการควบคุมชั้นเรียนให้มีระเบียบวินัย และปัญหาอาจารย์นิเทศก์ทั้งฝ่ายคณะและฝ่ายโรงเรียนไม่มีเวลาเพียงพอในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน และปรากฏว่าก่อนการฝึกสอนหรือระยะช่วงแรกของการฝึกสอน ระดับความเป็นปัญหาจะสูงกว่าระยะหลังหรือช่วงเวลาลงการฝึกสอน

แจ่ม ลิมปิจักร (2529 : 121-122) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กับบุคลิกภาพลักษณะบางประการของนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษามีปัญหาในด้านทักษะการเตรียมการสอน ด้านการเลือกกิจกรรมการสอน ด้านการปกครองชั้น และด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความสัมพันธ์กับ

อัตรานาฬิกาตามจริงในเชิงบวก ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตรานาฬิกาตามปณิธาน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับบุคลิกลักษณะ ด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผลและลักษณะความเป็นผู้นำ

จำรัส บุญญานันท์ (2531 : 55) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กับบุคลิกลักษณะบางประการของนักศึกษาครู พบว่า ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสัมพันธ์เชิงลบ กับคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ นั่นคือ ผู้ที่มีลักษณะความเป็นผู้นำมาก จะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูน้อย ส่วนผู้ที่มีลักษณะความเป็นผู้นำน้อยจะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมาก

มณี เกษมภา (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาสุขศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ว่าการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาสุขศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาสุขศึกษาระหว่างนักศึกษาวิชาเอกและวิชาโทสุขศึกษาของวิทยาลัยพลศึกษา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง แล้วส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา จำนวน 372 คน แยกเป็นนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา จำนวน 162 คน และนักศึกษาวิชาโทสุขศึกษา จำนวน 210 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 369 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.19 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาสุขศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยทุกด้านคือ ด้านการเตรียมตัวก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาสุขศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การปกครองชั้นเรียน อุปกรณ์และสถานที่ ตัวนักเรียน ตัวนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายวิทยาลัย อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาสุขศึกษา

สำหรับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาสุขศึกษาที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นรายชื่อ ได้แก่ นักศึกษาขาดค่าใช้จ่ายในการทำและเบิกซื้ออุปกรณ์ นักเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพนักเรียน นักเรียนมีความสามารถในการเรียนที่แตกต่างกัน นักศึกษาไม่มีเวลาและโอกาสในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โรงเรียนไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการบริการด้านการใช้สื่อการสอนโดยเฉพาะ

2. เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาสุขศึกษาของนักศึกษาวิชาเอกและวิชาโทสุขศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้าน

การเตรียมตัวก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และด้านการจัดการเรียนการสอน โดยนักศึกษาวิชาโทศึกษามีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากกว่านักศึกษาวิชาเอกศึกษา

สมบุญ ภู่นวล (2523 : 47) ได้ศึกษารูปแบบของผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ นักศึกษาวิทยาลัยครูที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 และ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 พบว่า เจตคติต่ออาชีพครูมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะและ การปฏิบัติตน การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอนของนักศึกษา

ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2536 : 145) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาวิทยาลัยครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เต็มรูป ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 1,046 คน พบว่านักศึกษามีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อยู่ ในระดับน้อย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู มีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก มีความต้องการ สัมฤทธิ์ผลสูง มีอัธยาศัยดี มีความรู้สึกรับผิดชอบสูง และมีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับ ปานกลาง

สรุปจากเอกสารและรายงานการวิจัยทั้งต่างประเทศ และในประเทศไทย จะเห็นได้ว่า ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษามีปัญหาในด้านต่าง ๆ คือ

1. ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน
2. ด้านการปฏิบัติงาน
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์
4. ด้านอาจารย์นิเทศก์
5. ด้านสถานประกอบการ

ซึ่งปัญหาด้านต่าง ๆ เหล่านี้จะมีมากน้อยเพียงใดน่าจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการที่ เป็นตัวส่งผลสู่ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา ได้แก่

1. เจตคติต่อวิชาชีพ
2. ลักษณะความเป็นผู้นำ
3. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล
4. มโนทัศน์แห่งตน
5. ความรู้สึกรับผิดชอบ

จากปัจจัยดังกล่าวนี้ จึงเป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยด้านต่าง ๆ เหล่านี้ว่า ปัจจัยแต่ละด้านและโดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยมีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ของ วิทยาลัยพลศึกษาภาคเหนือ จำนวน 122 คน ที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในปีการศึกษา 2538 มาแล้ว

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ของ วิทยาลัยพลศึกษาภาคเหนือ ที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาแล้ว ในปีการศึกษา 2538 จำนวน 92 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางของเครจิจ และมอร์แกน จากวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ สุโขทัย ลำปาง และเพชรบูรณ์ แห่งละ 23 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิทยาลัย

วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เชียงใหม่	33	23
สุโขทัย	31	23
ลำปาง	29	23
เพชรบูรณ์	29	23
รวม	122	92

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และวิทยาลัยพลศึกษาที่สังกัด ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open-Ended)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 4 ระดับ คือ มีปัญหามากที่สุด มีปัญหามาก มีปัญหาน้อย และมีปัญหาน้อยที่สุด แบบสอบถามตอนนี้งวดปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนี้

1. ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน
2. ด้านการปฏิบัติงาน
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์
4. อาจารย์นิเทศก์
5. สถานประกอบการ

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 เจตคติต่อวิชาชีพ ได้แก่
 - 3.1.1 การปฏิบัติงาน
 - 3.1.2 สถานภาพวิชาชีพ
 - 3.1.3 คุณธรรม
 - 3.1.4 บุคลิกภาพ
- 3.2 ลักษณะความเป็นผู้นำ ได้แก่
 - 3.2.1 บุคลิกภาพเฉพาะตน
 - 3.2.2 ความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น
 - 3.2.3 ความสามารถในการจัดการหรือบริหารงาน
- 3.3 ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ได้แก่
 - 3.3.1 ด้านกล้าเสี่ยง
 - 3.3.2 ด้านการกระตือรือร้น
 - 3.3.3 ด้านรับผิดชอบในตนเอง
 - 3.3.4 ด้านความพยายามที่จะทำให้ดีขึ้น
- 3.4 ด้านมโนทัศน์แห่งตน ได้แก่
 - 3.4.1 ค่านิยมทางการศึกษา
 - 3.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
 - 3.4.3 การปรับตัวทางอารมณ์
- 3.5 ด้านความรู้สึกรับผิดชอบ คือ
 - 3.5.1 ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ
 - 3.5.2 กล้าเผชิญความจริง
 - 3.5.3 รักษาสิทธิและหน้าที่ของตน
 - 3.5.4 ปฏิบัติตามระเบียบโดยเคร่งครัด
 - 3.5.5 คอยติดตามผลงาน เพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น
 - 3.5.6 มีความซื่อสัตย์ไว้ใจได้
 - 3.5.7 รักษาทรัพย์สินส่วนรวมเหมือนของตน
- 3.6 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ได้แก่
 - 3.6.1 มั่นใจในการกระทำและความคิดของตน
 - 3.6.2 กล้าแสดงออก
 - 3.6.3 กล้าตัดสินใจ

3.6.4 กล้าเผชิญความจริง

3.6.5 จิตใจมั่นคง

เกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยได้ให้เกณฑ์ประเมินผลจากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 โดยให้คะแนน 4 ระดับ ดังนี้

1) ข้อความที่มีลักษณะทางนิมาน (Positive) ให้คะแนนดังนี้

ระดับปัญหาและปัจจัย	ค่าคะแนน
มากที่สุด	4
มาก	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

2) ข้อความที่มีลักษณะนิเสธ (Negative) ให้คะแนนดังนี้

ระดับปัญหาและปัจจัย	ค่าคะแนน
มากที่สุด	1
มาก	2
น้อย	3
น้อยที่สุด	4

โดยนำมาแปลความหมายเป็นค่าเฉลี่ยรายข้อและรายด้าน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย		ระดับปัญหา
3.50 - 4.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีปัญหามาก
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

- ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงใช้ตามความเหมาะสม
- ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- สร้างแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาบัตร ตรวจสอบแก้ไขเพิ่มเติม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก) ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity)
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วให้ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบครั้งสุดท้าย เพื่อดำเนินการต่อไป
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอ่างทอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน ที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาแล้ว ในปีการศึกษา 2538
4. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เท่ากับ .81 และ .86 ตามลำดับ
5. นำแบบสอบถามเสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ในโครงการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษากลุ่มภาคเหนือและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวิทยาลัยกลุ่มภาคเหนือ
2. ผู้วิจัยประสานงานอาจารย์หัวหน้างานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของวิทยาลัยกลุ่มภาคเหนือ ในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษา โดยการเก็บรวบรวมด้วยผู้วิจัยเอง ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับและคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

วิธีจัดการกับข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences Version X หรือ SPSS^x) ดังนี้

1. หาค่าร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนปัญหาและปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัญหาและปัจจัยต่าง ๆ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับ .05 แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ ดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
X ₁	แทน	ปัญหาด้านการวางแผนการปฏิบัติ
X ₂	แทน	ปัญหาด้านการดำเนินการปฏิบัติ
X ₃	แทน	ปัญหาด้านการมีมนุษยสัมพันธ์
X ₄	แทน	ปัญหาด้านอาจารย์นิเทศก์
X ₅	แทน	ปัญหาด้านสถานประกอบการ
Y ₁	แทน	ปัจจัยด้านเจตคติต่ออาชีพ
Y ₂	แทน	ปัจจัยด้านลักษณะความเป็นผู้นำ
Y ₃	แทน	ปัจจัยด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล
Y ₄	แทน	ปัจจัยด้านมโนทัศน์แห่งตน
Y ₅	แทน	ปัจจัยด้านความรู้สึกรับผิดชอบ
Y ₆	แทน	ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วได้แบบสอบถาม จำนวน 92 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอพร้อมทั้งแปลความหมายตามลำดับ ดังนี้

1. ค่าร้อยละของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

2. ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแต่ละด้านและรวมทุกด้าน นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

3. ค่าความสัมพันธ์ของปัญหาและปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรายคู่ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ผลการศึกษาค้นคว้า

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแต่ละด้าน

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ และอายุ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	68	73.92
หญิง	24	22.08
รวม	92	100
อายุ		
17 - 21 ปี	41	44.57
22 - 26 ปี	51	55.43
27 ปีขึ้นไป	-	-
รวม	92	100
สังกัด		
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่	23	25.00
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง	23	25.00
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย	23	25.00
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์	23	25.00
รวม	92	100

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานที่ฝึก		
ภาครัฐ	21	22.82
รัฐวิสาหกิจ	14	15.22
ภาคเอกชน	57	61.96
รวม	92	100

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 68 คน (ร้อยละ 73.92) และเป็นเพศหญิง จำนวน 24 คน (ร้อยละ 22.08) เมื่อจำแนกตามอายุพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 22-26 มากที่สุด จำนวน 51 คน (ร้อยละ 55.43) และอายุระหว่าง 17-21 จำนวน 41 คน (ร้อยละ 44.57) ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดวิทยาลัยละ 23 คน เท่ากัน (ร้อยละ 25.00) และจำแนกตามลักษณะสถานที่ฝึกงาน ผู้ตอบแบบสอบถามฝึกงานในภาคเอกชนมากที่สุด จำนวน 57 คน (ร้อยละ 61.96)

2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.1 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แต่ละด้าน และโดยรวม 5 ด้าน

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการวางแผนปฏิบัติของนักศึกษา

ข้อที่	ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านการวางแผนปฏิบัติของนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1	การเตรียมแผนงานระยะยาว	2.65	.74	มาก
2	การเตรียมแผนงานระยะสั้น	2.53	.74	มาก
3	แหล่งวิทยาการเพื่อการวางแผน	2.29	1.24	น้อย
4	การกำหนดเนื้อหาหรือรูปแบบปฏิบัติ	2.45	.082	น้อย
5	การเลือกวิธีการปฏิบัติให้เหมาะสมกับเนื้อหา	2.10	.76	น้อย
6	การกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหาของการปฏิบัติ	2.40	1.43	น้อย
7	การเลือกหรือใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหา	2.34	.96	น้อย
8	การนำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการเตรียมการปฏิบัติ	2.49	.75	น้อย
9	ค่าใช้จ่ายในการเตรียมอุปกรณ์การปฏิบัติ	2.34	.75	น้อย
10	การให้คำแนะนำก่อนเริ่มปฏิบัติ	2.09	.85	น้อย
	คะแนนเฉลี่ยรวม	2.37	.18	น้อย

จากตาราง 3 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการวางแผนปฏิบัติ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่าปัญหาด้านการเตรียมแผนงานระยะยาว และการเตรียมแผนงานระยะสั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.65$ และ $\bar{X} = 2.53$ ตามลำดับ) ส่วนข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

ส่วนค่าเฉลี่ยโดยรวมของปัญหาด้านการวางแผนปฏิบัติของนักศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพด้านการดำเนินการปฏิบัติ

ข้อที่	ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านการดำเนินการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1	การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด	2.56	.71	มาก
2	ความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	2.43	1.22	น้อย
3	ความแม่นยำในเนื้อหาที่ปฏิบัติ	2.04	.63	น้อย
4	การให้คำแนะนำของพี่เลี้ยง	2.40	.75	น้อย
5	การให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์	2.41	.60	น้อย
6	พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ให้คำแนะนำไม่ตรงกัน	1.77	.85	น้อย
7	การใช้ภาษาและการสื่อสาร	2.64	.83	มาก
8	ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการ ปฏิบัติงาน	2.51	1.08	มาก
9	สมาชิกไม่เชื่อถือในความรู้ของนักศึกษา	1.73	.63	น้อย
10	วิธีการใช้อุปกรณ์ในสถานฝึกงาน	2.44	.50	น้อย
	คะแนนเฉลี่ยรวม	2.25	.32	น้อย

จากตาราง 4 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการดำเนินการปฏิบัติ เมื่อจำแนก
รายชื่อแล้วพบว่า ปัญหาด้านการใช้ภาษาและการสื่อสาร การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด
และความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.64$,
 $\bar{X} = 2.56$ และ $\bar{X} = 2.51$ ตามลำดับ) ส่วนข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

ส่วนค่าเฉลี่ยโดยรวมของปัญหาด้านการดำเนินการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพด้านการมีมนุษยสัมพันธ์

ข้อที่	ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1	การมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคลากรในหน่วยงาน	1.61	.76	น้อย
2	การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียนหรือผู้รับบริการ	1.77	.52	น้อย
3	การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	1.38	.57	น้อยที่สุด
4	การมีมนุษยสัมพันธ์กับอาจารย์ในเทศก์	1.60	1.02	น้อย
5	การปรับตัวให้เข้ากับสภาพลักษณะของงาน	1.88	.72	น้อย
6	การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม	1.74	.27	น้อย
7	ความกังวลใจเกี่ยวกับวางตัวขณะฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	2.05	.14	น้อย
8	การให้ความร่วมมือในกิจกรรมพิเศษที่หน่วยงาน จัดขึ้น	1.87	.77	น้อย
9	การได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน	1.79	.31	น้อย
10	การได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารของหน่วยงาน	1.88	1.57	น้อย
	คะแนนเฉลี่ยรวม	1.76	.19	น้อย

จากตาราง 5 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ เมื่อจำแนก
เป็นรายข้อแล้ว พบว่าปัญหาทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย แต่ปัญหาด้านความกังวลใจ
เกี่ยวกับการวางตัวในขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.05$) และค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุด เป็นปัญหาด้านการมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
($\bar{X} = 1.38$)

ส่วนค่าเฉลี่ยโดยรวมของปัญหาด้านการมีมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.76$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านอาจารย์นิเทศก์

ข้อที่	ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านอาจารย์นิเทศก์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1	ไม่นิเทศก์แนะนำหรือนิเทศก์แนะนำน้อยครั้ง	1.59	1.36	น้อย
2	ให้คำแนะนำไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง	1.70	.46	น้อย
3	มีอคติต่อนักศึกษา	1.57	.77	น้อย
4	บุคลิกภาพไม่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย	1.66	.52	น้อย
5	มอบหมายงานมากเกินไป	2.09	.66	น้อย
6	ใช้วาจาหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมขณะ นิเทศก์แนะนำ	1.64	.50	น้อย
7	ไม่ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา	1.40	.62	น้อยที่สุด
8	การให้ความยุติธรรม	1.98	.39	น้อย
9	การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงาน	1.91	.66	น้อย
10	ความแม่นยำในนโยบายการฝึกงาน	1.98	.78	น้อย
	คะแนนเฉลี่ยรวม	1.92		น้อย

จากตาราง 6 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านอาจารย์นิเทศก์ เมื่อจำแนกเป็น
รายชื่อแล้ว พบว่า ปัญหาทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย แต่ปัญหาด้านมอบหมายงานมาก
เกินไป มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.09$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นปัญหาด้านไม่ให้ความเป็นกันเอง
กับนักศึกษา ($\bar{X} = 1.40$)

ส่วนค่าเฉลี่ยโดยรวมของปัญหาด้านอาจารย์นิเทศก์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.92$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพด้านสถานประกอบการ

ข้อที่	ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านสถานประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1	ลักษณะงานที่ฝึกไม่ตรงกับความรู้ที่เรียนมา จากวิทยาลัย	2.68	.77	มาก
2	ไม่มีบุคลากรของหน่วยงานที่มีความรู้มาแนะนำ	2.96	.80	มาก
3	นโยบายไม่ชัดเจน	1.70	.57	น้อย
4	ไม่มีสวัสดิการหรือสวัสดิการน้อยเกินไป	2.43	.64	น้อย
5	ได้รับมอบหมายงานมากหรือน้อยเกินไป	2.42	.77	น้อย
6	จัดระบบให้นักศึกษาฝึกงานไม่เหมาะสม	2.25	.83	น้อย
7	การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น	2.29	.55	น้อย
8	มีสถานที่ที่ไม่เหมาะสมกับกิจกรรม	1.90	.66	น้อย
9	มีสมาชิกมากหรือน้อยเกินไป	1.70	.61	น้อย
10	มีกฎระเบียบเข้มงวดเกินไป	2.50	.71	มาก
	คะแนนเฉลี่ยรวม	2.28	.41	น้อย

จากตาราง 7 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านสถานประกอบการ เมื่อจำแนก
เป็นรายข้อแล้ว พบว่า ปัญหาด้านไม่มีบุคลากรของหน่วยงานที่มีความรู้มาแนะนำด้านลักษณะ
งานที่ฝึกไม่ตรงกับความรู้ที่เรียนมาจากวิทยาลัยและมีกฎระเบียบเข้มงวดเกินไป ($\bar{X}$ = 2.96,
 $\bar{X}$ = 2.68 และ $\bar{X}$ = 2.50 ตามลำดับ) ส่วนข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

ส่วนค่าเฉลี่ยโดยรวมของปัญหาด้านสถานประกอบการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.28)

ตาราง 8 สรุปค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยรวมรายด้านและรวมทุกด้าน

ข้อที่	ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมรายด้านและรวมทุกด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1	การวางแผนการปฏิบัติ	2.37	.18	น้อย
2	การดำเนินการปฏิบัติ	2.25	.32	น้อย
3	การมีมนุษยสัมพันธ์	1.76	.19	น้อย
4	อาจารย์นิเทศก์	1.75	.22	น้อย
5	สถานประกอบการ	2.28	.41	น้อย
	คะแนนเฉลี่ยรวม	2.08	.30	น้อย

จากตาราง 8 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย แต่ปัญหาด้านการวางแผนปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.37$) ส่วนปัญหาด้านอาจารย์นิเทศก์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.75$)

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแต่ละด้าน และ
โดยรวม 6 ด้าน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านเจตคติต่อวิชาชีพ

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ กาปฏิบัติ
1	ข้าพเจ้าคาดว่าจะประสบความสำเร็จและพอใจ ในอาชีพนักพลศึกษา	2.98	.28	มาก
2	ข้าพเจ้าจะเลือกอาชีพเป็นนักพลศึกษา	2.84	.52	มาก
3	ข้าพเจ้าเลือกอาชีพนักพลศึกษา เพราะตรงกับ ความตั้งใจที่มีมานานแล้ว	2.27	.74	น้อย
4	ข้าพเจ้าพอใจที่จะยึดอาชีพนักพลศึกษา	2.89	.20	มาก
5	บุคคลสำคัญที่สุดในโครงการพลศึกษา คือ ผู้เข้าร่วม เช่น นักเรียนหรือสมาชิก	2.93	.25	มาก
6	ถ้าต้องการให้การดำเนินงานได้ผลต้องพยายาม เข้าใจผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้มากที่สุด	2.89	.31	มาก
7	งานหลักของนักพลศึกษาคือให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีสุขภาพพลานามัยหรือพัฒนาทักษะกีฬาสูงสุด	3.11	.13	มาก
8	ลักษณะนักพลศึกษา คือบุคคลที่มีความสามารถ ดำเนินการจัดการด้านสุขภาพและกีฬา	3.11	.10	มาก
9	อาชีพนักพลศึกษาเป็นอาชีพที่มีเกียรติ	3.28	.18	มาก
10	นักพลศึกษาที่ดีคือตัวอย่างที่ดีของสังคมและ ประเทศชาติ	3.16	.24	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านเจตคติ ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
11	นักพลศึกษา คือ ผู้ที่รักการกีฬาและการ ออกกำลังกาย	2.70	.13	มาก
12	นักพลศึกษาที่ดีคือผู้ปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ ความสามารถที่ทันสมัย	2.96	.30	มาก
13	อาชีพนักพลศึกษาช่วยพัฒนาประเทศได้ดีกว่า อาชีพอื่น ๆ	2.71	.25	มาก
14	นักพลศึกษาที่ดีต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.43	.11	มาก
15	นักพลศึกษาที่ดีต้องอดทน อดกลั้นและควบคุม ตนเองได้	3.00	1.23	มาก
16	การฝึกกีฬาให้แก่สมาชิกเป็นงานที่สนุกสนาน ท้าทายไม่น่าเบื่อ	3.02	.89	มาก
17	อาชีพนักพลศึกษาเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง	2.93	.79	มาก
18	อาชีพนักพลศึกษาเป็นอาชีพของคนคร่ำครึ	2.87	.84	มาก
19	ผู้ประกอบการอาชีพนักพลศึกษาเป็นผู้ที่มีความคิด ริเริ่มที่ดี	2.91	.31	มาก
20	อาชีพนักพลศึกษามีความเจริญก้าวหน้าช้ากว่า อาชีพอื่น ๆ	2.87	.16	มาก
	คะแนนเฉลี่ยรวม	2.90	.30	มาก

จากตาราง 9 ปัจจัยด้านการมีเจตคติต่อวิชาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 2.90$) แต่มีปัจจัยข้อ 3 อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$) ส่วนปัจจัยข้อ 14, ข้อ 9 และ
ข้อ 10 มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.43$, $\bar{X} = 3.28$ และ $\bar{X} = 3.16$ ตามลำดับ)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านลักษณะความเป็นผู้นำ

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านลักษณะความเป็นผู้นำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1	ข้าพเจ้าปรารถนาอย่างยิ่งที่จะทำงานยาก ๆ ให้สำเร็จ	3.04	.51	มาก
2	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานใด ข้าพเจ้าจะทำงานอย่างเต็มความสามารถ	3.89	.64	มากที่สุด
3	เมื่อผู้อื่นเรียนหรือทำงานได้ดีกว่าข้าพเจ้ารู้สึกยินดีด้วย	2.89	.73	มาก
4	ในการทำงาน ข้าพเจ้าไม่ชอบตั้งความมุ่งหวังไว้ก่อน	2.59	.91	มาก
5	ถ้ามีโอกาสเลือกงานได้ ข้าพเจ้าจะเลือกงานชนิดที่สามารถทำได้สำเร็จ	3.13	.85	มาก
6	การที่ข้าพเจ้าต้องทำงานอย่างหนักนั้นเพราะต้องการคุณภาพของงานมากกว่าผลงานจะไม่สำเร็จ	3.13	1.00	มาก
7	ข้าพเจ้าไม่ปรารถนารางวัลหรือชื่อเสียงมากกว่าความสำเร็จของงาน	3.07	.60	มาก
8	ข้าพเจ้าฝากอนาคตของตนไว้กับความสำเร็จในการทำงานและการเรียน	3.35	.31	มาก
9	ข้าพเจ้าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับคำที่กล่าวว่า “เวลาเป็นเงินเป็นทอง”	3.11	.17	มาก
10	เมื่อมีโอกาสเลือกเพื่อนเพื่อทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าคำนึงถึงความสามารถของเพื่อนก่อนอื่น	2.79	.61	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านลักษณะความเป็นผู้นำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
11	ในการจับฉลากเลือกการทำงานนั้นข้าพเจ้า ภาวนาให้ได้งานง่าย ๆ	3.09	.25	มาก
12	ข้าพเจ้าภาคภูมิใจเมื่อได้ทำเลือกงานยาก ๆ	2.83	.79	มาก
13	ข้าพเจ้าชอบทำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นความคิดริเริ่ม ของตนเอง	3.00	.77	มาก
14	ข้าพเจ้ากลัวความล้มเหลว แต่เมื่อพบเข้าจริง ๆ ก็อดทนได้เสมอ	3.07	.77	มาก
15	ข้าพเจ้าเชื่อว่าความอดทนเป็นสิ่งสำคัญมาก ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในทุก ๆ สิ่ง	3.27	.64	มาก
16	ข้าพเจ้าไม่ยอมรับผิดชอบในการเป็นผู้นำ	3.04	1.14	มาก
17	ข้าพเจ้าไม่ชอบต่อสู้ เพราะกลัวแพ้	2.74	.88	มาก
18	การแก้ปัญหาด้วยตนเอง ข้าพเจ้าถือว่าเป็น สิ่งที่มีค่าที่สุด	2.15	.60	น้อย
19	เมื่อทำงานง่าย ๆ เสร็จแล้ว ข้าพเจ้าอยากทำงาน ที่ยากกว่าเดิม	2.74	1.06	มาก
20	เมื่อทำงานข้าพเจ้าจะตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ เต็มเวลา และเต็มความสามารถ	2.80	.93	มาก
	คะแนนเฉลี่ยรวม	2.99	.34	มาก

จากตาราง 10 ปัจจัยด้านลักษณะความเป็นผู้นำ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า
ปัจจัยข้อ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.89$) ส่วนปัจจัยข้อ 18 มีค่าเฉลี่ยน้อย
($\bar{X} = 2.15$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ส่วนค่าเฉลี่ยโดยรวมของปัจจัยด้านลักษณะความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.99$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ข้าพเจ้านำเอาคำแนะนำของผู้อื่นไปใช้ในการ ปฏิบัติงาน	2.85	.53	มาก
2	ข้าพเจ้าเห็นว่าคนที่ทำงานร่วมกับข้าพเจ้า ทำงานเต็มที่ตามความสามารถแล้ว	2.70	.48	มาก
3	ข้าพเจ้าชอบทำให้คนที่ทำงานร่วมกับข้าพเจ้า รู้สึกสบายใจในขณะที่สนทนากับข้าพเจ้า	2.87	.48	มาก
4	ข้าพเจ้ามีความเป็นกันเอง จึงทำให้ติดต่อกับงาน ได้สะดวกรวดเร็ว	2.83	.36	มาก
5	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะอธิบายถึงการปฏิบัติงาน ของข้าพเจ้าให้คนอื่น ๆ ทราบ	3.07	.52	มาก
6	ข้าพเจ้าทำงานด้วยความเข้มแข็ง	3.09	.51	มาก
7	ข้าพเจ้าแสดงความพอใจเมื่อเพื่อนของข้าพเจ้า ทำงานได้ดี	3.07	.44	มาก
8	ข้าพเจ้ากระตุ้นเพื่อนร่วมงานให้มีความพยายาม มากขึ้นกว่าเดิม	2.91	.41	มาก
9	ข้าพเจ้าเต็มใจยินยอม เมื่อเห็นคนอื่น ๆ ไม่เห็นด้วยกับข้าพเจ้า	2.59	.88	มาก
10	ข้าพเจ้าพยายามใช้ความคิดของตนเอง	2.75	.72	มาก
11	ข้าพเจ้ารังเกียจที่จะทำความรู้จักกับคนที่ ข้าพเจ้าไม่เคยรู้จักมาก่อน	2.67	.74	มาก
12	เพื่อน ๆ ของข้าพเจ้าชอบมาเล่าความลับของเขา ให้ข้าพเจ้าฟัง	3.02	.80	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
13	ถ้ามีโอกาส ข้าพเจ้าน่าจะทำอะไรสักอย่างหนึ่ง ที่มีประโยชน์ต่อสังคม	3.24	.71	มาก
14	เพื่อน ๆ ชอบชวนข้าพเจ้าทำงานกลุ่มเดียวกับเขา	2.78	.91	มาก
15	เมื่อข้าพเจ้ามีเงิน ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะเลี้ยง อาหารเพื่อน	3.07	.74	มาก
16	เมื่อข้าพเจ้านัดหมายทำงานกับเพื่อนข้าพเจ้า กลับผิดนัดเอง	2.93	.63	มาก
17	ข้าพเจ้าชอบคล้อยตามเสียงคนหมู่มากในคณะ ไม่ว่าความเห็นนั้นจะถูกหรือผิด	2.86	.44	มาก
18	เมื่อข้าพเจ้าคิดว่าสิ่งที่ข้าพเจ้าจะทำนั้นถูกต้อง ด้วยเหตุผลแล้ว ข้าพเจ้าจะลงมือทำทันทีโดย ไม่ลังเลใจ	3.02	.88	มาก
19	เมื่อมีงานให้เลือกทำ ข้าพเจ้าอาสาเลือก ทำงานง่าย ๆ	2.72	.71	มาก
20	ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน	3.20	.80	มาก
	คะแนนเฉลี่ยรวม	2.75	.53	มาก

จากตาราง 11 ปัจจัยด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.75$) และมีปัจจัยข้อ 13 และข้อ 20 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.24$ และ $\bar{X} = 3.20$ ตามลำดับ)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านมโนทัศน์แห่งตน

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านมโนทัศน์แห่งตน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีเมื่อผู้ใหญ่ชมข้าพเจ้าว่ามี ปฏิภาณดี	2.77	.42	มาก
2	ข้าพเจ้าชอบได้เถียงด้วยเหตุผล	2.83	.44	มาก
3	ข้าพเจ้าชอบนั่งเฝ้าอยู่คนเดียว	2.65	.81	มาก
4	บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าหมองโดยไม่ทราบสาเหตุ	2.57	.74	มาก
5	ในบางครั้งเมื่ออยู่คนเดียว ข้าพเจ้านึกกลัวขึ้นมา โดยไม่มีเหตุผล	2.61	.45	มาก
6	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนตื่นเต้นตกใจง่าย	2.50	.40	มาก
7	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนเชื่องช้า	2.78	.48	มาก
8	ข้าพเจ้าไม่ชอบทุ่มเทกับงานชิ้นเดียว แต่ชอบ ทำงานหลาย ๆ ชิ้นอย่างละนิด อย่างละหน่อย	2.83	.81	มาก
9	พ่อแม่ของข้าพเจ้ารักและเอาใจใส่ต่อกันและกัน	2.74	.44	มาก
10	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเข้ากับเพื่อนไม่ได้	3.26	.53	มาก
11	เมื่อข้าพเจ้าทำงานไม่สำเร็จ ข้าพเจ้าท้อแท้สิ้นหวัง	2.96	.61	มาก
12	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นนักศึกษาที่ดี ของวิทยาลัย	2.70	.40	มาก
13	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่	3.00	.40	มาก
14	ข้าพเจ้าเป็นคนคล่องแคล่วว่องไว	2.87	.71	มาก
15	ข้าพเจ้าเป็นคนซื่อสัตย์และประหม่า	2.65	.88	มาก
16	ข้าพเจ้ามีความพอใจ เมื่อได้อยู่ตามลำพัง ห่างไกลจากคนอื่น	2.52	.43	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
17	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณภาพสมบูรณ์	2.87	.48	มาก
18	ข้าพเจ้ารู้สึกมีกำลังใจและความมั่นใจใน การพูด การทำงานกับคนอื่น	2.83	.45	มาก
19	ข้าพเจ้ายกย่องและชื่นชมยินดีกับความ สามารถของผู้อื่น	3.04	.43	มาก
20	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเมื่อเห็นเพื่อนมีอะไร ดีกว่า เช่น เล่นกีฬาเก่งกว่า มีของใช้ดีกว่า	2.80	.38	มาก
	คะแนนเฉลี่ยรวม	2.76	.23	มาก

จากตาราง 12 ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.76$) และมีปัจจัยข้อ 10 และข้อ 19 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.26$ และ $\bar{X} = 3.04$ ตามลำดับ)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านความรู้สึกรับผิดชอบ

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความรู้สึกรับผิดชอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ข้าพเจ้ายอมให้เพื่อนต่อว่า โดยไม่โกรธถ้า ข้าพเจ้าผิดสัญญา	2.98		มาก
2	ข้าพเจ้าใช้เวลาให้เป็นประโยชน์มากกว่า ปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไป	2.85		มาก
3	ถ้าข้าพเจ้ารับปากว่าจะทำอะไรให้ใครแล้ว จะต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยทุกครั้ง	2.89		มาก
4	ข้าพเจ้าไม่เคยปลีกตัวจากกลุ่มเมื่อมีงานยุ่ง	2.72		มาก
5	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ เมื่อเห็นเพื่อนนักศึกษา ทำผิดระเบียบวินัยของวิทยาลัย	2.83		มาก
6	ข้าพเจ้าไม่เคยผัดนัดกับเพื่อนเลย	2.38		น้อย
7	ข้าพเจ้ามักคิดล่วงหน้าว่าการกระทำนั้นจะมี ผลดีผลเสียอย่างไร	2.90		มาก
8	ข้าพเจ้าชอบทำงานให้เสร็จก่อนไปพักผ่อน	2.91		มาก
9	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ ถ้าทำงานที่ได้รับ มอบหมายไม่แล้วเสร็จ	2.04		น้อย
10	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเมื่อตนเองเข้าห้องเรียน ช้ากว่าอาจารย์	2.76		มาก
11	ข้าพเจ้าเรียนและเล่นเป็นเวลา	2.60		มาก
12	แม้จะถูกดู ข้าพเจ้าก็ไม่โกรธ ถ้าหากข้าพเจ้า ทำผิดจริง	2.71		มาก
13	ข้าพเจ้าคิดว่าภาระทำความผิดในขณะเป็น นักศึกษาเป็นความผิดที่ร้ายแรง	2.59		มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความรู้สึกรับผิดชอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
14	ข้าพเจ้าเก็บรักษาและทำความสะอาดของใช้ และเสื้อผ้าของข้าพเจ้าด้วยตนเอง	2.89		มาก
15	เมื่อผู้ปกครองไม่อยู่บ้าน ข้าพเจ้ายินดีเป็น ผู้ดูแลแทน	2.76		มาก
16	เมื่ออาจารย์ให้งานหรือการบ้านข้าพเจ้าส่งทัน ตามกำหนดเวลาเสมอ	2.72		มาก
17	ข้าพเจ้าเข้าร่วมประชุมกลุ่มในฐานะสมาชิก คนหนึ่งเสมอ	2.91		มาก
18	ในขณะที่เดินหรือขี่จักรยานบนถนน ข้าพเจ้า ปฏิบัติตามกฎจราจรเสมอ	2.89		มาก
19	ข้าพเจ้าเคารพและยินยอมอดทนต่อผู้เพื่อสิทธิ ของตนเองและผู้อื่นเสมอ	2.93		มาก
20	ข้าพเจ้าเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอน ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และรุ่นพี่เสมอ	2.64	.74	มาก
	คะแนนเฉลี่ยรวม	2.75	.22	มาก

จากตาราง 13 ปัจจัยด้านความรู้สึกรับผิดชอบ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า
ปัจจัยข้อ 1 และข้อ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.98$ และ $\bar{X} = 2.93$ ตามลำดับ) ส่วนข้อ
อื่น ๆ อยู่ในระดับมาก แต่มีข้อ 9 อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.04$)

ส่วนค่าเฉลี่ยโดยรวมของปัจจัยด้านความรู้สึกรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.75$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ขณะคุยกับใคร ๆ ข้าพเจ้ามักจะไม่กลัมองหน้า	2.85	.91	มาก
2	ข้าพเจ้าอยากกลับไปเป็นเด็กเล็ก ๆ อีกครั้ง	2.39	.77	น้อย
3	ถ้าเพื่อนเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้น ข้าพเจ้า จะเป็นได้อย่างดี	2.71	.81	มาก
4	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ตนเองเป็นคนขี้อาย	2.29	.85	น้อย
5	ข้าพเจ้าเปลี่ยนใจ ไม่ทำตามความคิดเดิม เมื่อได้รับคำแนะนำของเพื่อน ๆ	2.48	.76	น้อย
6	ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจ ถ้าจะต้องตัดสินใจ ทำอะไรด้วยตนเอง	2.35	.46	น้อย
7	งานหลายอย่างที่ข้าพเจ้าคิดว่าทำถูกแล้ว แต่ยังรู้สึกหวั่นไหวกลัวว่าจะผิด	2.24	.89	น้อย
8	เวลากะทำสิ่งต่าง ๆ ข้าพเจ้าคิดว่าต้องทำ ได้สำเร็จ	2.96	.82	มาก
9	ข้าพเจ้าลังเลไม่กล้าตัดสินใจทำอะไรลงไป ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าผลที่เกิดขึ้นจะไม่มีอันตราย ร้ายแรงใด ๆ	2.46	.75	น้อย
10	ข้าพเจ้าไม่กล้าบอกความจริงเพราะกลัวถูก ลงโทษ หรือได้รับคำติเตียน ดูถูก	2.46	.75	น้อย
11	เมื่อมีปัญหาใด ๆ ข้าพเจ้าขอปรึกษา เพื่อนมากกว่าตัดสินใจด้วยตนเอง	2.17	.75	น้อย
12	ข้าพเจ้ารู้สึกเคอะเขิน เมื่อเดินเข้าไปในหมู่คน มาก ๆ เช่น ห้องประชุม	2.41	.92	น้อย

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
13	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจ เมื่อต้องไปในสถานที่ ที่ไม่มีคนรู้จัก	2.20	.71	น้อย
14	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสามารถจะทำงานได้อย่าง มั่นใจถ้ามีเพื่อนร่วมงาน	2.00	.70	น้อย
15	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคิดไม่ค่อยออกถ้ามีอาจารย์ มายืนดูเวลาทำข้อสอบ	2.33	.75	น้อย
16	ข้าพเจ้าพร้อมเผชิญปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง	2.66	.83	มาก
17	เวลาทำสิ่งยาก ๆ ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวว่าจะทำ ผิดพลาด	2.43	1.13	น้อย
18	เวลาทำเลขผิด ข้าพเจ้าจะลองทำใหม่จนกว่า จะถูก	2.43	.82	น้อย
19	เมื่อข้าพเจ้าทำการใด ๆ ถ้ามีอุปสรรคมาขัดขวาง ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเป็นคนสิ้นหวัง	2.61	1.14	มาก
20	เมื่อถูกขึ้นตอบคำถามของอาจารย์ในห้องเรียน ข้าพเจ้ารู้สึกใจเต้นแรง	2.54	.88	มาก
	คะแนนเฉลี่ยรวม	2.44	.22	น้อย

จากตาราง 14 ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า
ปัจจัยข้อ 8 และข้อ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.96$ และ $\bar{X} = 2.85$ ตามลำดับ) ส่วนข้อ 14
และข้อ 11 มีค่าเฉลี่ยน้อย ($\bar{X} = 2.00$ และ $\bar{X} = 2.17$ ตามลำดับ)

ส่วนค่าเฉลี่ยโดยรวมของปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$)

ตาราง 15 สรุปค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยรวมรายด้าน และรวมทุกด้าน

ข้อที่	ปัจจัยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมรายด้านและรวมทุกด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	เจตคติต่อวิชาชีพ	2.90	.30	มาก
2	ลักษณะความเป็นผู้นำ	2.99	.34	มาก
3	ความต้องการสัมฤทธิ์ผล	2.75	.53	มาก
4	มโนทัศน์แห่งตน	2.76	.23	มาก
5	ความรู้สึกรับผิดชอบ	2.75	.22	มาก
6	ความเชื่อมั่นในตนเอง	2.44	.22	น้อย
	คะแนนเฉลี่ยรวม	2.77	.19	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยรวมรายด้าน และรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความเชื่อมั่นตนเองอยู่ในระดับน้อย

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับปัญหาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู

ตาราง 16 ค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยและปัญหาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดย
ใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
(N = 92)

ค่าความสัมพันธ์	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
Y ₁	-.01	-.30*	-.09	-.05	-.40*
Y ₂	-.67*	-.42*	-.06	-.30*	-.09
Y ₃	-.73*	-.46*	-.71*	-.50*	-.31*
Y ₄	-.68*	-.13*	-.44*	-.43*	-.70*
Y ₅	-.76*	-.80*	-.83*	-.80*	-.67*
Y ₆	-.85*	-.41*	-.80*	-.33*	-.35*

*P < .05 (r = .2050)

จากตาราง 16 พบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล มโนทัศน์
แห่งตน ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพด้านการวางแผนการปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ -.67 ถึง -.85 เจตคติต่อวิชาชีพ ลักษณะความเป็นผู้นำ ความ
ต้องการสัมฤทธิ์ผล มโนทัศน์แห่งตน ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความ
สัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการดำเนินการปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ -.13 ถึง -.80 มโนทัศน์แห่งตน ความ
ต้องการสัมฤทธิ์ผล ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับปัญหา

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .44 - .83 ลักษณะความเป็นผู้นำ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล มโนทัศน์แห่งตน ความรู้สึกกับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านอาจารย์นิเทศก์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ -.30 ถึง -.80 เจตคติต่ออาชีพ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล มโนทัศน์แห่งตน ความรู้สึกกับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านสถานประกอบการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ -.31 ถึง -.67

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา)
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของ นักศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการ กีฬา)

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ของวิทยาลัย พณิชยการกลุ่มภาคเหนือ ได้แก่ วิทยาลัยพณิชยการจังหวัดเชียงใหม่ วิทยาลัยพณิชยการจังหวัด สุโขทัย วิทยาลัยพณิชยการจังหวัดลำปาง และวิทยาลัยพณิชยการจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 92 คน เป็นชาย 68 คน และหญิง 24 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มี 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ปัญหาการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ และตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. หาค่าร้อยละของสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามและปัญหาการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพแต่ละด้าน

2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนปัญหา และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการนำเครื่องมือไปใช้ พบว่า

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชาย ร้อยละ 73.92 หญิง ร้อยละ 22.08 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 22-26 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.43

ส่วนปัจจัยและปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแต่ละด้านและโดยรวมนั้น มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1.1 ด้านการวางแผนปฏิบัติ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาด้านการเตรียมแผนงานระยะยาว และการเตรียมแผนงานระยะสั้น มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านการดำเนินการปฏิบัติ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาด้านการใช้ภาษาและการสื่อสาร การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด และความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาด้านการมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษา มีปัญหาน้อยที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาด้านไม่ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา มีปัญหาน้อยที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.5 ด้านสถานประกอบการ มีปัญหาในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาด้านไม่มีบุคลากรของหน่วยงานที่มีความรู้มาแนะนำ ลักษณะงานที่ฝึกไม่ตรงกับความรู้ที่

เรียนมาจากวิทยาลัย และมีกฎระเบียบเข้มงวดเกินไป มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. ด้านปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.1 ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยข้อ 3 คือ ข้าพเจ้าเลือกอาชีพนักพลศึกษา เพราะตรงกับความตั้งใจที่มีมานานแล้ว อยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านลักษณะความเป็นผู้นำ นักศึกษามีลักษณะความเป็นผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2 คือ เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานใด ข้าพเจ้าจะทำงานอย่างเต็มความสามารถ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 18 คือ การแก้ปัญหาด้านตนเอง ข้าพเจ้าถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่าที่สุด อยู่ในระดับน้อย

2.3 ด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล นักศึกษามีความต้องการสัมฤทธิ์ผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 13 คือ ข้าพเจ้าทำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง และข้อ 20 คือ เมื่อข้าพเจ้าจะตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ เต็มเวลา และเต็มความสามารถ อยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 ด้านมโนทัศน์แห่งตน นักศึกษามีมโนทัศน์แห่งตนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 10 คือ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเข้ากับเพื่อนไม่ได้ และข้อ 19 ข้าพเจ้ายกย่องและชื่นชมยินดีกับความสามารถคนอื่น อยู่ในระดับมากที่สุด

2.5 ด้านความรู้สึกรับผิดชอบ นักศึกษามีความรู้สึกรับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 6 คือ ข้าพเจ้าไม่เคยผัดนัดกับเพื่อนเลย และข้อ 9 ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ ถ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่สำเร็จ อยู่ในระดับน้อย

2.6 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 8 คือ เวลากระทำการสิ่งต่าง ๆ ข้าพเจ้าคิดว่าจะต้องทำได้สำเร็จ และข้อ 1 คือ ขณะคุยกับใคร ๆ ข้าพเจ้ามักจะไม่กล้ามองหน้า อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อ 14 คือ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสามารถจะทำงานได้อย่างมั่นใจ ถ้ามีเพื่อนร่วมงาน และข้อ 11 เมื่อมีปัญหาใด ๆ ข้าพเจ้าขอปรึกษาเพื่อนมากกว่าตัดสินใจปัญหาด้วยตนเอง

3. ด้านความสัมพันธ์ของปัจจัยกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3.1 ค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยและปัญหาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่าลักษณะความเป็นผู้นำ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล มโนทัศน์แห่งตน ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการวางแผนการปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคติต่อวิชาชีพ ลักษณะความเป็น

ผู้นำ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล มโนทัศน์แห่งตน ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการดำเนินการปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มโนทัศน์แห่งตน ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพด้านการมีมนุษยสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ลักษณะความเป็นผู้นำ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล มโนทัศน์แห่งตน ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านอาจารย์ในเทศก์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคติต่ออาชีพ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล มโนทัศน์แห่งตน ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพด้านสถานประกอบการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์ การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ครึ่งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้คือ

1. ด้านปัญหาการฝึกประสบการณ์

1.1 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการวางแผนปฏิบัติของนักศึกษา

พบว่า การวางแผนการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มี ปัญหาค่อนข้างน้อย อาจจะเนื่องมาจากก่อนออกฝึกงาน วิทยาลัยได้จัดประสบการณ์ให้กับ นักศึกษาจนสามารถมองภาพของการฝึกงานได้ว่ามีภาพเป็นอย่างไร และวิทยาลัยได้ประสานงาน กับสถานประกอบการล่วงหน้าก่อนส่งนักศึกษาออกฝึกงาน แต่ปัญหาด้านการวางแผนงานระยะ สั้นและระยะยาวนั้น นักศึกษายังมีปัญหามากอาจจะเนื่องมาจากความรู้ที่ได้รับและทักษะในการ วางแผนการทำงานมีน้อย เพราะหลักสูตรและวิธีการสอนของครูไม่เน้นให้นักเรียนรู้จักการวางแผน ในการทำงาน รวมทั้งนักเรียนเองไม่ใฝ่รู้ในการวางแผนเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ วิรัตน์ แคนราช (2526 : 105) พบว่า นักศึกษาฝึกสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง ประสบปัญหาในด้านความรู้ในการทำบันทึกการสอนไม่เพียงพอ ความยากลำบาก ในการวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ แจ่ม ภูมิจักร (2529 : 121-122) ที่พบว่า นักศึกษา ครู มีปัญหาในด้านทักษะการเตรียมการสอน

1.2 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการดำเนินการปฏิบัติ

พบว่า การดำเนินการปฏิบัติของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีปัญหา น้อย อาจจะเนื่องมาจากขอบข่ายงานที่วิทยาลัยกำหนดให้กับนักศึกษาปฏิบัติขณะฝึกงานนั้น นักศึกษาได้ทราบและยังได้ทดลองปฏิบัติในขั้นตอนที่หนึ่งก่อนแล้วจึงทำให้เกิดปัญหาในการ ดำเนินการปฏิบัติ น้อย แต่มีบางด้านที่นักศึกษายังประสบปัญหามาก เช่น การใช้ภาษาในการ สื่อสาร อาจจะเนื่องจากหลักสูตรของวิทยาลัยพลศึกษาไม่เน้นหนักด้านภาษาต่างประเทศ แต่ ผู้ให้บริการในสถานประกอบการที่นักศึกษาฝึกงานอยู่ส่วนมากจะเป็นผู้ให้บริการที่มาจากต่าง ประเทศ จึงทำให้การสื่อสารค่อนข้างจะมีปัญหา ส่วนด้านการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด นักศึกษาก็ประสบปัญหามากเช่นกัน อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษามีทักษะในการวางแผนค่อนข้าง น้อย และมองกระบวนการในการทำงานของสถานประกอบการไม่ชัดเจน จึงทำให้การปฏิบัติ ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ได้

1.3 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการมีมนุษยสัมพันธ์

พบว่า ปัญหาด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพใน ระหว่างฝึกงานมีปัญหาน้อย ไม่ว่าจะเป็นการมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคลากรในสถานประกอบการ นั้น ๆ กับผู้ให้บริการ กับอาจารย์นิเทศก์ ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน อาจจะเป็นเพราะว่าใน กระบวนการเรียนการสอนในวิทยาลัยพลศึกษาจะเน้นให้นักศึกษาเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพราะ ในวิชาชีพนักพลศึกษาจะต้องปะทะสังสรรค์กับผู้คนอยู่ตลอดเวลา ดังที่ วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2536 : 125) กล่าวไว้ว่า คุณสมบัติของครูที่ดีก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ แยก ออกเป็นคุณสมบัติทางด้านอาชีพ คุณสมบัติทางด้านบุคลิก คุณสมบัติทางการสอน และ คุณสมบัติทางด้านความสามารถในด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยเฉพาะด้านการมีมนุษยสัมพันธ์กับ เพื่อนนักศึกษา พบว่านักศึกษามีปัญหาน้อยที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมในวิทยาลัยได้เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาต่อนักศึกษาเป็นอย่างดี

1.4 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านอาจารย์นิเทศก์

พบว่า ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา ด้านอาจารย์นิเทศก์มี ปัญหาน้อย อาจเป็นเพราะว่าขอบข่ายของการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์เป็นเพียงการดูแล ตรวจสอบ เพื่อให้ นักศึกษาปฏิบัติอยู่ในขอบเขตของสถานประกอบการเท่านั้น เพราะลักษณะงาน และวิธีปฏิบัติทางด้านสถานประกอบการเป็นผู้กำหนด ซึ่งอยู่ภายใต้ขอบข่ายที่วิทยาลัยกำหนด อีกครั้งหนึ่ง จึงทำให้นักศึกษามีปัญหาด้านอาจารย์นิเทศก์น้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณี เกษมกา (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาของ

นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา พบว่า นักศึกษามีปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านอาจารย์ นิเทศก์อยู่ในระดับน้อย

1.5 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านสถานประกอบการ

พบว่า ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาด้านสถานประกอบการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย จะมีบางด้านเท่านั้นที่นักศึกษามีปัญหาระดับมาก เช่น ด้านลักษณะงานที่ฝึกไม่ตรงกับความรู้ที่เรียนมาจากวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานที่ที่นักศึกษาฝึกงาน นั้นเป็นหน่วยงานของภาครัฐที่มีโครงการฝึกด้านกีฬาอยู่ในช่วงภาคฤดูร้อน แต่ช่วงที่นักศึกษา ฝึกงานนั้นอยู่ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้ลักษณะงานช่วงนั้นเป็นงานด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การฝึกกีฬาจึงทำให้นักศึกษามีปัญหาค่อนข้างมาก ดังนั้นวิทยาลัยควรจะศึกษาปฏิทิน ปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ ให้ชัดเจน หรืออาจปรับปฏิทินฝึกงานของวิทยาลัยให้สอดคล้อง กับปฏิทินปฏิบัติงานของสถานที่ฝึกงาน ส่วนปัญหาด้านสถานประกอบการมีกฎระเบียบเข้มงวด เกินไป ก็เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาค่อนข้างมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สถานประกอบการที่เป็น เอกชนจะมีกฎระเบียบค่อนข้างเข้มงวด ทำให้นักศึกษาปรับตัวไม่ได้ จึงทำให้เกิดปัญหากับตัว นักศึกษาเช่นกัน ในด้านนี้วิทยาลัยจึงควรชี้แจงให้นักศึกษารับทราบข้อมูลและแนวปฏิบัติให้ ชัดเจน

2. ด้านปัจจัย

2.1 ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพ พบว่า นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพนี้ได้เข้ามาอยู่ในสถาบันวิทยาลัยพลศึกษา เกือบจะครบ 4 ปี จึงถูกสั่งสมความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพมายาวนาน ทำให้นักศึกษาเกิดเจตคติที่ดี ต่อวิชาชีพในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวนชัย เชื้อสาธุชน (2536 : 145) ที่ได้ ศึกษาเรื่องตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยครู ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู อยู่ในระดับมาก ส่วนยังมีบางข้อที่ระดับ ความคิดเห็นของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อย เช่น ข้างพเจ้าเลือกอาชีพนักพลศึกษา เพราะตรงกับ ที่ตั้งใจมานานแล้ว อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาไม่ตั้งใจที่จะสอบเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา แต่มีความจำเป็นบางประการที่ทำให้เข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา จึงทำให้ระดับความคิดเห็นใน ข้อดังกล่าวนี้อยู่ในระดับน้อย

2.2 ปัจจัยด้านลักษณะความเป็นผู้นำ พบว่า นักศึกษามีระดับการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เพราะคุณลักษณะของนักพลศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะเป็นผู้นำที่ดี ซึ่งสอดคล้อง กับผลการศึกษาของ บุชเชอร์ (Bucher. 1972 : 560) ที่ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของครูที่ดีที่เป็น ประโยชน์ต่อวิชาชีพ พบว่า คุณลักษณะของครูที่ดีจะต้องมีลักษณะเป็นผู้นำกลุ่มเสมอ ๆ และมี

คุณสมบัติเป็นผู้นำที่ดี จัดกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ริชชี (Richey, 1985 : 52-54) ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของครูที่ดี พบว่า ครูที่ดีควรมีลักษณะเป็น ผู้นำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.3 ปัจจัยด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่านักศึกษาอยู่ในระหว่างการฝึกงาน จึงปรารถนาที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และปรารถนาที่จะให้ตนผ่านรายวิชาการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ ทั้งยังแสดงถึงผลงานให้เจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการที่ตนฝึกงาน เห็น เพื่อพิจารณาตนเข้าทำงานหลังจากสำเร็จจากสถานศึกษาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จำรัส บุญญานนท์ (2531 : 55) ที่พบว่าผู้มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงนั้นจะพยายามกระทำ ทุกวิถีทาง เพื่อให้เป้าหมายหรือความต้องการประสบผลและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวนชัย เชื้อสาธุชน (2536 : 145) ที่ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยครู พบว่า นักศึกษามีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง

2.4 ปัจจัยด้านมโนทัศน์แห่งตน พบว่า นักศึกษามีมโนทัศน์แห่งตนอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เพราะว่าการที่คนเราจะทำอะไรให้ดีขึ้นได้ นั้น จะต้องมีความเชื่อเป็นเบื้องต้นก่อนว่าจะสามารถ ทำได้เสียก่อน และจะต้องทำให้ได้ดีอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเปอร์กี (Purkey, 1970 : 15) ที่พบว่า มโนทัศน์แห่งตนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ที่มี มโนทัศน์แห่งตนเป็นไปในทางที่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ที่มีมโนทัศน์แห่งตนไม่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่ยังมีข้อที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ การแก้ปัญหาด้วยตนเอง ข้าพเจ้าถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่าที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีในการเรียนการสอน ผู้สอนในวิทยาลัยนิยมจัดประสบการณ์การแก้ปัญหาโดยกระบวนการกลุ่ม ดังนั้น เมื่อให้แก้ปัญหาโดยบุคคลคนเดียวจึงทำให้นักศึกษาขาด ความมั่นใจได้

2.5 ปัจจัยด้านความรู้สึกรับผิดชอบ พบว่า นักศึกษามีความรู้สึกรับผิดชอบอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่านักศึกษาได้รับการอบรมให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบในการฝึกงาน ซึ่งจะเป็นการแสดงให้สถานประกอบการเห็นถึงการมีวุฒิภาวะที่เหมาะสมของตน ทั้งยังได้รับ มอบหมายงานจากสถานประกอบการที่ชัดเจนเหมาะสมกับความรู้ จึงทำให้นักศึกษามีความ รับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวนชัย เชื้อสาธุชน (2536 : 145) ที่ ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยครู พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง แต่ยังมีข้อที่นักศึกษา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย เช่น ข้าพเจ้าไม่เคยผัดนัดกับเพื่อนเลย และข้าพเจ้ารู้สึกไม่

สบายใจ ถ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่แล้วเสร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเคยชินของนักศึกษาที่ปฏิบัติแล้วไม่มีผล หรือมีผลย้อนกลับทางลบต่อตัวนักศึกษาน้อย จึงทำให้นักศึกษาเกิดความเคยชิน ดังนั้น ผู้สอนควรฝึกนักศึกษาโดยให้ผลย้อนกลับที่เหมาะสม ถ้านักศึกษามีพฤติกรรมเช่นนี้

2.6 ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษายังมีอายุน้อย ประสบการณ์ในการทำงานน้อย และยังมีภูมิลาเนาอยู่ต่างจังหวัด เมื่อเข้าไปฝึกงานในสถานที่เจริญแปลกสถานที่ จึงทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญชัย เชื้อสาธุชน (2536 : 145) ที่พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพของวิทยาลัยครู มีความเชื่อมั่นในตนเองในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพของวิทยาลัยครู จะฝึกสอนอยู่ในโรงเรียน ซึ่งภาพของโรงเรียนนั้นนักศึกษาถือว่าเป็นอย่างไร จึงทำให้มีความมั่นใจในตนเอง แต่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยพลศึกษา จะต้องฝึกงานในสถานที่ที่มองภาพไม่ชัดเจน ทั้งด้านสถานที่ บุคลากร และอื่น ๆ จึงทำให้นักศึกษาขาดความมั่นใจได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยและปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3.1 ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพจะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ มีแนวโน้มจะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาก แสดงให้เห็นว่าถ้าบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใด ๆ แล้วย่อมจะสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี เพราะมีความนิยม มีความศรัทธาเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สาโรช บัวศรี (2514 : 16) ที่ว่าครูจะทำงานให้เป็นผลสำเร็จได้ นอกจากจะมีความรู้ในวิชาชีพแล้ว ยังจะต้องมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูด้วย ทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภิสัก สันติสุขวงศ์โชติ (2520 : 29) ที่พบว่า ทักษะคติต่ออาชีพครูไม่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน

3.2 ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการสัมฤทธิ์ผลมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แสดงว่านักศึกษาที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพน้อย และนักศึกษาที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลต่ำ มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษามีความปรารถนาที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ซึ่งจะเกิดผลดีกับตัวนักศึกษาเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าถ้าบุคคลมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง จะสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ให้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะจะเป็นคนที่มีความ

กระตือรือร้น กล้าทำในสิ่งนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของแมคเคลแลนด์ (McClelland, 1969 : 152) ที่ว่าผู้ที่ต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงจะมีลักษณะกล้าเสี่ยง กระตือรือร้น และรับผิดชอบในตนเอง

3.3 ผลการศึกษาพบว่า มโนทัศน์แห่งตนมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีมโนทัศน์แห่งตนในทางที่ดี มีแนวโน้มจะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีมโนทัศน์แห่งตนในทางที่ไม่ดี มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาก ทั้งนี้เพราะว่าการที่คนเราจะทำอะไรให้ได้ผลดีนั้น จะต้องมีความเชื่อในเบื้องต้นก่อนว่าจะสามารถทำได้เสียก่อน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แอดัม ลิมปิเจอร์ (2529 : 121-122) ที่พบว่า ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับอัตรภาพตามจริงเชิงบวก และไม่มีความสัมพันธ์กับอัตรภาพตามปณิธาน

3.4 ผลการศึกษาพบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีความรับผิดชอบมาก มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบน้อยมีแนวโน้มจะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาก ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากการที่บุคคลจะกระทำสิ่งใด ๆ ก็ตาม ที่มีพื้นฐานความรับผิดชอบที่ดีแล้ว ก็จะสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากการมีความรับผิดชอบ ทำให้บุคคลเคารพในกฎเกณฑ์ มีระเบียบวินัย มีความละเอียดรอบคอบ พึ่งตนเอง และสามารถบังคับตนเองได้ (สมพงศ์ ดิระพัฒน์, 2517 : 15-20) ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ ฟลิปโป (Fipplo, 1960 : 245) ที่ว่า การมีความรับผิดชอบเป็นการผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ และความสำเร็จนี้เกี่ยวกับปัจจัย 3 ประการคือ พันธะผูกพัน หน้าที่การงาน และวัตถุประสงค์

3.5 ผลการศึกษาพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แสดงว่า นักศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีแนวโน้มจะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อยมีแนวโน้มจะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาก ทั้งนี้เพราะว่า ความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นพลังในการต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ กลิกค์ (อารีย์ เศรษฐชัย, 2520 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Glueck, n.d.) ที่ว่าบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองเมื่อเผชิญกับปัญหาแล้ว บุคคลนั้นจะมีความสามารถในการแก้ปัญหานั้น ๆ ได้ดีกว่าบุคคลที่ขาดความมั่นใจในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2521 : 27) ที่กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นความรู้สึกสำนึก และเป็นประโยชน์ที่ทำให้เกิดการเข้มแข็งในแผนการดำเนินชีวิต และจะเป็นพลังในการต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ

3.6 ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำมาก มีแนวโน้มจะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้นำน้อย มีแนวโน้มจะมีปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพนักพลศึกษา ต้องมีคุณลักษณะที่ก่อให้เกิดความเชื่อถือศรัทธา มีความสามารถในการจัดการและบริหารงานได้ ดังเช่นคำกล่าวของ แฮมพิลล์ (Hamphill, 1969 : 18) ความเป็นผู้นำเป็นพฤติกรรมของบุคคล แต่ละบุคคล ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแนะนำกิจกรรมของหมู่คณะ ผู้นำที่มีความสามารถจะประเมินผลงานให้แต่ละคนที่จะทำงานของหมู่คณะได้ด้วยความปรารถนาของตน และงานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า ด้านปัญหาการวางแผนการปฏิบัติเป็นปัญหาสำคัญที่นักศึกษาประสบค่อนข้างมาก และด้านปัจจัยพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนั้นในกระบวนการผลิตบุคลากร วิชาเอกวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ในวิทยาลัยพลศึกษา จึงควรให้ความสำคัญต่อปัญหาและปัจจัยดังกล่าวให้มากขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

1. จัดโครงการหรือกิจกรรมด้านการวางแผนการปฏิบัติในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ นักศึกษาสม่ำเสมอ โดยสอนนักศึกษาให้รู้จักการวางแผนปฏิบัติงานระยะยาวและระยะสั้นมากขึ้น
2. สอดแทรกกิจกรรมลงในเนื้อหาวิชาเรียน ในวิชาที่เหมาะสม
3. จัดโครงการหรือกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความเชื่อมั่นในตนเองให้ นักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
4. ให้ออกฝึกงานเป็นระยะ ๆ หรือปรับหลักสูตรและแผนงานให้สอดคล้องกับสถานประกอบการที่ส่งนักศึกษาไปฝึกงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยในลักษณะเดียวกันกับนักศึกษาวิชาเอกอื่น ที่มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2. ควรมีการทำวิจัยในลักษณะเดียวกัน โดยพิจารณาปัจจัยด้านจิตวิทยาอื่น ๆ เช่น ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับบุคคลอื่นในสถานประกอบการ เป็นต้น ซึ่งอาจจะมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
4. ควรมีการวิจัยติดตามผลในระยะ 5-10 ปี เพื่อพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของ สังคมและความเจริญทางเทคโนโลยีว่ามีแนวโน้ม ทำให้ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร
5. ควรมีการวิจัยความคิดเห็นทางสถานประกอบการที่ฝึกงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง กับการใช้ผลผลิตของหลักสูตร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล และคนอื่น ๆ. มโนทัศน์แห่งตนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยมหิดล.
กรุงเทพฯ : คณะสาธาณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.
- การฝึกหัดครู, กรม. กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พุทธศักราช 2531. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
- _____. โครงการสมทบผลิตบุคลากรทางพลศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, 2533.
อัดสำเนา.
- _____. หลักสูตรวิทยาลัยครูฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สายวิทยาศาสตร์
และวิทยาศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, 2536.
- _____. เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 278. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, 2529.
เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย. คู่มือการฝึกสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2520.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "แนวทางใหม่ของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู."
เอกสารประกอบการสัมมนา. กรุงเทพฯ : 2524. อัดสำเนา.
- จาร์ส บุญญานันท์. ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับบุคลิกลักษณะ
บางประการของนักศึกษาครู. กำแพงเพชร : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูกำแพงเพชร, 2531.
- จารีรัตน์ ประกแก้ว. การวิเคราะห์งานวิจัยด้านครูศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ปีการศึกษา 2527. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- _____. ประสบการณ์วิชาชีพ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- แจ่ม ลิมปิจักร. การเปรียบเทียบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาครู กลุ่ม
นครหลวงที่มีภูมิลำเนาต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ
นักศึกษาวิทยาลัยครู. อุบลราชธานี : ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี, 2536.
- เดโช สอนานนท์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2528.
- ถวิล สุริยนต์ และคนอื่น ๆ. ประมวลความรู้ชุดครูประถม 6 วิชา. กรุงเทพฯ : สื่อการค้า, 2521.

บุญถิ่น อัตถากร. “แนวนโยบายการผลิตครูในอนาคต,” เอกสารชุดเผยแพร่การศึกษา.

10 : 1-18 ; ตุลาคม 2524.

ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่นๆ. การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูให้มีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ หลักสูตรระดับประถมและมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.

ผาณิต บิลมาศ. คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
อัดสำเนา.

พัชนี วรกวิน. จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัชรการพิมพ์, 2524.

พลศึกษา, กรม. ระเบียบกรมพลศึกษาในส่วนวิทยาลัยพลศึกษา 2530. กรุงเทพฯ : กรมพลศึกษา, 2530.

_____. ความเป็นมาของวิทยาลัยพลศึกษา. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิทยาลัยพลศึกษาส่วนภูมิภาค, 2525.

ภัสกร สันติสุขวงศ์โชติ. ลักษณะบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน ของนักศึกษา ระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.สูง วิทยาลัยครุนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2519. ปริญญาโท ป.กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
อัดสำเนา.

มณี เกษมภา. ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาพลศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
อัดสำเนา.

โยธิน ศันสนยุทธ์. “การเรียนมนิทัศน์,” มูลนิธิจิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ลำปาง, วิทยาลัยพลศึกษา. คู่มือนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ. ลำปาง, 2537.

วรศักดิ์ เพียรชอบ. หลักและวิธีสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

วิรัตน์ แคนราช. ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์ที่เลี้ยงเกี่ยวกับ ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาของนักศึกษาฝึกสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
อัดสำเนา.

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. การสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

_____. “คุณสมบัติของครูพลศึกษา,” สารสภาอาจารย์. 3(2) : มกราคม 2538.

ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย. คู่มือนิสิตฝึกสอนและบันทึกประจำวัน. กรุงเทพฯ :

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คู่มือการฝึกสอนและการอ่าน. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.

สมบัติ ศุขสิทธิ์. การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อัดสำเนา.

สมบัติ วิจารณ์สาริกากุล. รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัย

ครูเลย. เลย : วิทยาลัยครูเลย, 2526.

สมบัติ แสงรุ่งเรือง และประถม แสงสว่าง. คู่มือการฝึกสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521.

สมบุญ ภู่นวล. การศึกษารูปแบบของผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. พระนครศรีอยุธยา :

ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา,

2533.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

สาโรช บัวศรี. "คำปราชัยของอธิบดีกรมการฝึกหัดครู." เอกสารวารนิเทศการศึกษา.

กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2514.

สำเนียง ธัญญากร. ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยพลศึกษาในเขตจังหวัด

ภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

อัดสำเนา.

สุภรณ์ ศรีพหล. "การผลิตครูชั้นอาชีพ," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 7(2) : 11-18 ; กันยายน

2515.

สุราษฎร์ธานี, วิทยาลัยครู. รายงานการสัมมนาสถาบันการผลิตครูของประเทศไทยในอนาคต.

สุราษฎร์ธานี : วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี, 2532.

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : แผนก

เอกสารการพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2528.

อัจฉรา ประไพตระกูล และคนอื่น ๆ. ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต คณะ

ครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2520. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2522.

อารมณีย์ เทียนพิทักษ์. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ผู้บริหาร และนิสิตผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

อารีย์ เศรษฐชัย. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรู้สึก
รับผิดชอบต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
สภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

Alexander, William M. and Paul M. Halverson. Effective Teaching in Secondary School.

New York : Rinehart & Winston, Inc., 1978.

Allport, Gordon W. Basic Consideration for Psychology of Personality. Boston : New Haven

Yale University Press, 1968.

Anderson, Randall C. Current Trend in Secondary School Social Studied. Nebraska :

Professional Educators Publications, Inc., 1972.

Bandawal, Juma Gul. "A Proposed Student Teaching Program for Teacher Training Institutions

in Afghanistan," Dissertation Abstracts International. Section A : The Humanities
and Social Sciences. 35(6) : 3558-A ; 1974.

Bucher, Charles A. Foundations of Physical Education. 6th ed. Saint Louis : The C.V. Mosby

Company, 1972.

Curtis, Deborah J. "A Study of Selected Scholastic and Personality Variable as Predictors of

Success in Student Teaching (Indiana)," Dissertation Abstracts International.

47 : 4276-A ; April, 1986.

Devor, John W. The Experience of Student Teaching. New York : Mcmillan Co., 1967.

Flippo, Edwin B. Mangement : A Behavioral Approach. Boston : Allyn and Bacon, 1960.

Hall, Gene E. "Beyond the Looking Glass : Policies, Practices, and Research in Teacher

Education," Journal of Teacher Education. 2-7 ; January-February, 1985.

Hemphil, John K. Situational Factors in Leadership. Ohio : Ohio State University Press, 1969.

Hurd, Joe Clayton. "Priorities for the Governance of Texas Student Teaching Program,"

Dissertation Abstracts International. Section A : The Humanities and social Sciences.

39(3) : 1491-A ; 1978.

- Jenning, S.H.H. Leadership and Isolation. 2nd ed. New York : Longmans Green, 1950.
- Kay, Richard S., Denal W. Felker and Ray O. Varoz. "Sports Interests and Abilities as Contributors to Self-Concept in Junior High School Boys," AAHPER Research Quarterly. 1972.
- Keller, F.S. "Good-bye Teacher," Journal of Applied Behavior Analyst. 1 : 78-89 ; 1978.
- Kong, Al Choo. "Student Teachers' Perceptions of Their Student Teaching with Recommendations for Improvement of Program in the Faculty of Education, University of Malaya," Dissertation Abstracts International. Section A : The Humanities and Social Sciences. 39(6) : 3525-A ; 1978.
- McClelland, David C. and others. The Achievement Motive. New York : Appleton Century Crofts, 1969.
- Mouly, George J. Psychology for Effective Teaching. 3rd ed. New York : Holt, 1973.
- Myoung Gee. "The Occupational Socialization of Korean School Physical Education Teacher (Teacher Socialization)," Dissertation Abstracts. 54 : 265-A ; February, 1994.
- Olson, Dorothy Fae Kundel. "Study of Anticipated Concerns of Students Prior to Student Teaching," Dissertation Abstracts International. Section A : The Humanities and Social Sciences. 38(5) : 2717-A, 1977.
- Ordway, Tead. The Art of Leadership. New York : McGraw-Hill Book Company, Inc., 1976.
- Richey, Robert W. Planning for Teaching. New York : McGraw Hill Book Company Inc., 1985.
- Rogers, Carl R. Client - Centered Therapy. Boston : Hovghton Mifflin, 1951.
- Russel, James D. "Assemsment at Teacher Competenices," Developing Teacher Competencies. New York : Rinchart and Winston, 1972.
- Stout, Candace. "Why Cooperation Teacher Accept Students," American Education Research Journal. 32 : 22-24 ; November-December, 1982.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนักศึกษาวิทยาลัย
พลศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและจัด
การกีฬา)

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน

2.1 การวางแผนการปฏิบัติ

2.2 การดำเนินการปฏิบัติ

2.3 การมีมนุษยสัมพันธ์

2.4 อาจารย์นิเทศก์

2.5 สถานประกอบการ

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน

3.1 เจตคติต่ออาชีพ

3.2 ลักษณะความเป็นผู้นำ

3.3 ความต้องการสัมฤทธิ์ผล

3.4 มโนทัศน์แห่งตน

3.5 ความรู้สึกรับผิดชอบ

3.6 ความเชื่อมั่นในตนเอง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดตอบโดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือเติมข้อความให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () 17-21 ปี () 22-26 ปี () 27 ปีขึ้นไป
3. สังกัดวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัด.....
4. สถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ.....
จังหวัด.....

ตอนที่ 2 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีความประสงค์จะทราบปัญหาที่นักศึกษาพบในขณะที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ขอให้นักศึกษาพิจารณาว่านักศึกษาประสบปัญหาเหล่านี้มากน้อยเพียงใด จากนั้นกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักศึกษา

ข้อ	2.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การเตรียมแผนงานระยะยาว				
2	การเตรียมแผนงานระยะสั้น				
3	แหล่งวิทยากรเพื่อการวางแผน				
4	การกำหนดเนื้อหาหรือรูปแบบปฏิบัติ				
5	การเลือกวิธีการปฏิบัติให้เหมาะสมกับ เนื้อหา				
6	การกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และเนื้อหาของการปฏิบัติ				

ข้อ	2.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน (ต่อ)	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
7	การเลือกหรือใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม กับเนื้อหา				
8	การนำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการเตรียม การปฏิบัติ				
9	ค่าใช้จ่ายในการเตรียมอุปกรณ์การปฏิบัติ				
10	การให้คำแนะนำก่อนเริ่มปฏิบัติ				

ข้อ	2.2 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิบัติ	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด				
2	ความมั่นใจในการปฏิบัติงาน				
3	ความแม่นยำในเนื้อหาที่ปฏิบัติ				
4	การให้คำแนะนำของพี่เลี้ยง				
5	การให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์				
6	พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ให้คำแนะนำ ไม่ตรงกัน				
7	การใช้ภาษาและการสื่อสาร				
8	ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการ ปฏิบัติงาน				
9	สมาชิกไม่เชื่อถือในความรู้ของนักศึกษา				
10	วิธีการใช้อุปกรณ์ในสถานฝึกงาน				

ข้อ	2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคลากรใน หน่วยงาน				
2	การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียนหรือ ผู้รับบริการ				
3	การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ				
4	การมีมนุษยสัมพันธ์กับอาจารย์ในเทศก์				
5	การปรับตัวให้เข้ากับสภาพลักษณะ ของงาน				
6	การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม				
7	ความกังวลใจเกี่ยวกับการวางตัวขณะ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ				
8	การให้ความร่วมมือในกิจกรรมพิเศษที่ หน่วยงานจัดขึ้น				
9	การได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน				
10	การได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารของ หน่วยงาน				

ข้อ	2.4 ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ไม่นิเทศก์แนะนำหรือนิเทศก์แนะนำ น้อยครั้ง				
2	ให้คำแนะนำไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง				
3	มีอคติต่อนักศึกษา				
4	บุคลิกภาพไม่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย				
5	มอบหมายงานมากเกินไป				
6	ใช้วาจาหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ขณะนิเทศก์แนะนำ				
7	ไม่ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา				
8	การให้ความยุติธรรม				
9	การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงาน				
10	ความแม่นยำในนโยบายการปฏิบัติงาน				

ข้อ	2.5 ปัญหาด้านสถานประกอบการ	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ลักษณะงานที่ฝึกไม่ตรงกับความรู้ที่เรียนมาจากวิทยาลัย				
2	ไม่มีบุคลากรของหน่วยงานที่มีความรู้มาแนะนำ				
3	นโยบายไม่ชัดเจน				
4	ไม่มีสวัสดิการหรือสวัสดิการน้อยเกินไป				
5	ได้รับมอบหมายงานมากหรือน้อยเกินไป				
6	จัดระบบให้นักศึกษาฝึกงานไม่เหมาะสม				
7	การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น				
8	มีสถานที่ที่ไม่เหมาะสมกับกิจกรรม				
9	มีสมาชิกมากหรือน้อยเกินไป				
10	มีกฎระเบียบเข้มงวดเกินไป				

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนนี้ต้องการทราบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยด้านต่าง ๆ โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้แต่ละข้ออย่างละเอียด ว่านักศึกษาเห็นด้วยหรือไม่เพียงใด จากนั้นกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักศึกษา

ข้อ	3.1 ด้านเจตคติต่ออาชีพ	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ข้าพเจ้าคาดว่าจะประสบความสำเร็จและพอใจในอาชีพนักพลศึกษา				
2	ข้าพเจ้าจะเลือกอาชีพเป็นนักพลศึกษา				
3	ข้าพเจ้าเลือกอาชีพนักพลศึกษา เพราะตรงกับความตั้งใจที่มีมานานแล้ว				
4	ข้าพเจ้าพอใจที่จะยึดอาชีพนักพลศึกษา				
5	บุคคลสำคัญที่สุดในโครงการพลศึกษา คือผู้เข้าร่วม เช่น นักเรียนหรือสมาชิก				
6	ถ้าต้องการให้การดำเนินงานได้ผลต้องพยายามเข้าใจผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้มากที่สุด				
7	งานหลักของนักพลศึกษาคือให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีสุขภาพพลานามัยหรือพัฒนาทักษะกีฬาสูงสุด				
8	ลักษณะนักพลศึกษา คือบุคคลที่มีความสามารถดำเนินการจัดการด้านสุขภาพและกีฬา				
9	อาชีพนักพลศึกษาเป็นอาชีพที่มีเกียรติ				
10	นักพลศึกษาที่ดีคือตัวอย่างที่ดีของสังคมและประเทศชาติ				

ข้อ	3.1 ด้านเจตคติต่ออาชีพ (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
11	นักพลศึกษา คือ ผู้ที่รักการกีฬาและการออกกำลังกาย				
12	นักพลศึกษาที่ดีคือผู้ปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ความสามารถที่ทันสมัย				
13	อาชีพนักพลศึกษาช่วยพัฒนาประเทศได้ดีกว่าอาชีพอื่น ๆ				
14	นักพลศึกษาที่ดีต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดี				
15	นักพลศึกษาที่ดีต้องอดทน อดกลั้นและควบคุมตนเองได้				
16	การฝึกกีฬาให้แก่สมาชิกเป็นงานที่สนุกสนานท้าทายไม่น่าเบื่อ				
17	อาชีพนักพลศึกษาเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง				
18	อาชีพนักพลศึกษาเป็นอาชีพของคนคร่ำครึ				
19	ผู้ประกอบการอาชีพนักพลศึกษาเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มที่ดี				
20	อาชีพนักพลศึกษามีความเจริญก้าวหน้าช้ากว่าอาชีพอื่น ๆ				

ข้อ	3.2 ด้านลักษณะความเป็นผู้นำ	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ข้าพเจ้าปรารถนาอย่างยิ่งที่จะทำงาน ยาก ๆ ให้สำเร็จ				
2	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานใด ข้าพเจ้า จะทำงานอย่างเต็มความสามารถ				
3	เมื่อผู้อื่นเรียนหรือทำงานได้ดีกว่า ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีด้วย				
4	ในการทำงาน ข้าพเจ้าไม่ชอบตั้งความ มุ่งหวังไว้ก่อน				
5	ถ้ามีโอกาสเลือกงานได้ ข้าพเจ้าจะเลือก งานชนิดที่สามารถทำได้สำเร็จ				
6	การที่ข้าพเจ้าต้องทำงานอย่างหนักนั้น เพราะต้องการคุณภาพของงานมากกว่า กลัวงานจะไม่สำเร็จ				
7	ข้าพเจ้าไม่ปรารถนารางวัลหรือชื่อเสียง มากกว่าความสำเร็จของงาน				
8	ข้าพเจ้าฝากอนาคตของตนไว้กับความ สำเร็จในการทำงานและการเรียน				
9	ข้าพเจ้าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับคำที่กล่าวว่า “เวลาเป็นเงินเป็นทอง”				
10	เมื่อมีโอกาสเลือกเพื่อนเพื่อทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าคำนึงถึงความสามารถของเพื่อน ก่อนอื่น				
11	ในการจับฉลากเลือกการทำงานนั้น ข้าพเจ้าภาวนาให้ได้งานง่าย ๆ				

ข้อ	3.2 ด้านลักษณะความเป็นผู้นำ (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12	ข้าพเจ้าภาคภูมิใจเมื่อได้ทำเลือกงาน ยาก ๆ				
13	ข้าพเจ้าชอบทำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นความคิด ริเริ่มของตนเอง				
14	ข้าพเจ้ากลัวความล้มเหลว แต่เมื่อพบ เข้าจริง ๆ ก็อดทนได้เสมอ				
15	ข้าพเจ้าเชื่อว่าความอดทนเป็นสิ่งสำคัญ มากที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในทุก ๆ สิ่ง				
16	ข้าพเจ้าไม่ชอบรับผิดชอบในการเป็นผู้นำ ...				
17	ข้าพเจ้าไม่ชอบต่อสู้ เพราะกลัวแพ้				
18	การแก้ปัญหาด้วยตนเอง ข้าพเจ้าถือว่า เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด				
19	เมื่อทำงานง่าย ๆ เสร็จแล้ว ข้าพเจ้าอยาก ทำงานที่ยากกว่าเดิม				
20	เมื่อทำงานข้าพเจ้าจะตั้งใจทำงานอย่าง เต็มที่ เต็มเวลา และเต็มความสามารถ				

ข้อ	3.3 ด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ข้าพเจ้านำเอาคำแนะนำของผู้อื่นไปใช้ ในการปฏิบัติงาน				
2	ข้าพเจ้าเห็นว่าคนที่ทำงานร่วมกับข้าพเจ้า ทำงานเต็มที่ตามความสามารถแล้ว				
3	ข้าพเจ้าชอบทำให้คนที่ทำงานร่วมกับ ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจในขณะที่สนทนากับ ข้าพเจ้า				
4	ข้าพเจ้ามีความเป็นกันเอง จึงทำให้ติดต่อ งานได้สะดวกรวดเร็ว				
5	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะอธิบายถึงการปฏิบัติงาน ของข้าพเจ้าให้คนอื่น ๆ ทราบ				
6	ข้าพเจ้าทำงานด้วยความเข้มแข็ง				
7	ข้าพเจ้าแสดงความพอใจเมื่อเพื่อนของ ข้าพเจ้าทำงานได้ดี				
8	ข้าพเจ้ากระตุ้นเพื่อนร่วมงานให้มีความ พยายามมากขึ้นกว่าเดิม				
9	ข้าพเจ้าเต็มใจยินยอม เมื่อเห็นคนอื่น ๆ ไม่เห็นด้วยกับข้าพเจ้า				
10	ข้าพเจ้าพยายามใช้ความคิดของตนเอง				
11	ข้าพเจ้ารังเกียจที่จะทำความรู้จักกับคนที่ ข้าพเจ้าไม่เคยรู้จักมาก่อน				
12	เพื่อน ๆ ของข้าพเจ้าชอบมาเล่าความลับ ของเขาให้ข้าพเจ้าฟัง				

ข้อ	3.3 ด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
13	ถ้ามีโอกาส ข้าพเจ้านัดใจจะทำอะไร สักอย่างหนึ่งที่มีประโยชน์ต่อสังคม				
14	เพื่อน ๆ ชอบชวนข้าพเจ้าทำงาน กลุ่มเดียวกับเขา				
15	เมื่อข้าพเจ้ามีเงิน ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะ เลี้ยงอาหารเพื่อน				
16	เมื่อข้าพเจ้านัดหมายทำงานกับเพื่อน ข้าพเจ้ากลับผิดนัดเอง				
17	ข้าพเจ้าชอบคล้อยตามเสียงคนหมู่มาก ในคณะ ไม่ว่าความเห็นนั้นจะถูกหรือผิด				
18	เมื่อข้าพเจ้าคิดว่าสิ่งที่ข้าพเจ้าจะทำนั้น ถูกต้องด้วยเหตุผลแล้ว ข้าพเจ้าจะลงมือ ทำทันทีโดยไม่ลังเลใจ				
19	เมื่อมีงานให้เลือกทำ ข้าพเจ้าอาสาเลือก ทำงานง่าย ๆ				
20	ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นของเพื่อน ร่วมงาน				

ข้อ	3.4 ด้านมโนทัศน์แห่งตน	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีเมื่อผู้ใหญ่ชมข้าพเจ้าว่ามี ปฏิภาณดี				
2	ข้าพเจ้าชอบได้เถียงด้วยเหตุผล				
3	ข้าพเจ้าชอบนั่งเฝ้าอยู่คนเดียว				
4	บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าหมองโดยไม่ ทราบสาเหตุ				
5	ในบางครั้งเมื่ออยู่คนเดียว ข้าพเจ้านึกกลัว ขึ้นมาโดยไม่มีเหตุผล				
6	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนตื่นเต้นตกใจ ง่าย				
7	ข้าพเจ้ารู้สึกตนเองเป็นคนเรื่องซ้ำ				
8	ข้าพเจ้าไม่ชอบทุ่มเทกับงานชิ้นเดียว แต่ชอบทำงานหลาย ๆ ชิ้นอย่างละนิด อย่างละหน่อย				
9	พ่อแม่ของข้าพเจ้ารักและเอาใจใส่ต่อกัน และกัน				
10	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเข้ากับเพื่อนไม่ได้				
11	เมื่อข้าพเจ้าทำงานไม่สำเร็จ ข้าพเจ้า ท้อแท้สิ้นหวัง				
12	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นนักศึกษาที่ดีของ วิทยาลัย				
13	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่				
14	ข้าพเจ้าเป็นคนคล่องแคล่วว่องไว				
15	ข้าพเจ้าเป็นคนซื่อสัตย์และประหม่า				

ข้อ	3.4 ด้านมโนทัศน์แห่งตน (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
16	ข้าพเจ้ามีความพอใจ เมื่อได้อยู่ตามลำพัง ห่างไกลจากคนอื่น				
17	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณภาพสมบูรณ์				
18	ข้าพเจ้ารู้สึกมีกำลังใจและความมั่นใจ ในการพูด การทำงานกับคนอื่น				
19	ข้าพเจ้ายกย่องและชื่นชมยินดีกับความ สามารถของผู้อื่น				
20	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเมื่อเห็นเพื่อนมี อะไร ๆ ดีกว่า เช่น เล่นกีฬาเก่งกว่า มีของใช้ดีกว่า				

ข้อ	3.5 ด้านความรู้สึกรับผิดชอบ	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ข้าพเจ้ายอมให้เพื่อนต่อว่า โดยไม่โกรธ ถ้าข้าพเจ้าผิดสัญญา				
2	ข้าพเจ้าใช้เวลาให้เป็นประโยชน์มากกว่า ปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไป				
3	ถ้าข้าพเจ้ารับปากว่าจะทำอะไรให้ใครแล้ว จะต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยทุกครั้ง				
4	ข้าพเจ้าไม่เคยปลีกตัวจากกลุ่มเมื่อมี งานยุ่ง				
5	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ เมื่อเห็นเพื่อน นักศึกษาทำผิดระเบียบวินัยของวิทยาลัย				
6	ข้าพเจ้าไม่เคยผัดนัดกับเพื่อนเลย				
7	ข้าพเจ้ามักคิดล่วงหน้าว่าการกระทำนั้น จะมีผลดีผลเสียอย่างไร				
8	ข้าพเจ้าชอบทำงานให้เสร็จก่อนไป พักผ่อน				
9	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ ถ้างานที่ได้รับ มอบหมายไม่แล้วเสร็จ				
10	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเมื่อตนเองเข้า ห้องเรียนช้ากว่าอาจารย์				
11	ข้าพเจ้าเรียนและเล่นเป็นเวลา				
12	แม้จะถูกดู ข้าพเจ้าก็ไม่โกรธ ถ้าหาก ข้าพเจ้าทำผิดจริง				
13	ข้าพเจ้าคิดว่าการกระทำผิดในขณะ เป็นนักศึกษาเป็นความผิดที่ร้ายแรง				

ข้อ	3.6 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ขณะคุยกับใคร ๆ ข้าพเจ้ามักจะไม่กล้ามองหน้า				
2	ข้าพเจ้าอยากกลับไปเป็นเด็กเล็ก ๆ อีกครั้ง ...				
3	ถ้าเพื่อนเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้น ข้าพเจ้าจะเป็นได้อย่างดี				
4	ข้าพเจ้ารู้สึกที่ตนเองเป็นคนขี้อาย				
5	ข้าพเจ้าเปลี่ยนใจ ไม่ทำตามความคิดเดิม เมื่อได้รับคำแนะนำของเพื่อน ๆ				
6	ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจ ถ้าจะต้องตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง				
7	งานหลายอย่างที่ข้าพเจ้าคิดว่าทำถูกแล้ว แต่ยังรู้สึกหวั่นไหวกลัวว่าจะผิด				
8	เวลากะทำสิ่งต่าง ๆ ข้าพเจ้าคิดว่าต้องทำได้สำเร็จ				
9	ข้าพเจ้าถึงเลไม่กล้าตัดสินใจทำอะไรลงไป ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าผลที่เกิดขึ้นจะไม่มีอันตรายร้ายแรงใด ๆ				
10	ข้าพเจ้าไม่กล้าบอกความจริงเพราะกลัวถูกลงโทษ หรือได้รับคำติเตียน ดุถูก				
11	เมื่อมีปัญหาใด ๆ ข้าพเจ้าชอบปรึกษาเพื่อนมากกว่าตัดสินใจด้วยตนเอง				
12	ข้าพเจ้ารู้สึกเคอะเขิน เมื่อเดินเข้าไปในหมู่คนมาก ๆ เช่น ห้องประชุม				
13	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจ เมื่อต้องไปในสถานที่ที่ไม่มีคนรู้จัก				

ข้อ	3.6 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ขณะคุยกับใคร ๆ ข้าพเจ้ามักจะไม่กล้า มองหน้า				
2	ข้าพเจ้าอยากกลับไปเป็นเด็กเล็ก ๆ อีกครั้ง ...				
3	ถ้าเพื่อนเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้น ข้าพเจ้า จะเป็นได้อย่างดี				
4	ข้าพเจ้ารู้สึกที่ตนเองเป็นคนขี้อาย				
5	ข้าพเจ้าเปลี่ยนใจ ไม่ทำตามความคิดเดิม เมื่อได้รับคำแนะนำของเพื่อน ๆ				
6	ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจ ถ้าจะต้องตัดสินใจ ทำอะไรด้วยตนเอง				
7	งานหลายอย่างที่ข้าพเจ้าคิดว่าทำถูกแล้ว แต่ยังรู้สึกหวั่นไหวกลัวว่าจะผิด				
8	เวลากระทำการต่าง ๆ ข้าพเจ้าคิดว่าต้องทำ ได้สำเร็จ				
9	ข้าพเจ้าลังเลไม่กล้าตัดสินใจทำอะไรลงไป ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าผลที่เกิดขึ้นจะไม่มีอันตราย ร้ายแรงใด ๆ				
10	ข้าพเจ้าไม่กล้าบอกความจริงเพราะกลัว ถูกลงโทษ หรือได้รับคำติเตียน ดุถูก				
11	เมื่อมีปัญหาใด ๆ ข้าพเจ้าชอบปรึกษา เพื่อนมากกว่าตัดสินใจด้วยตนเอง				
12	ข้าพเจ้ารู้สึกเคอะเขิน เมื่อเดินเข้าไปในหมู่ คนมาก ๆ เช่น ห้องประชุม				
13	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจ เมื่อต้องไปในสถานที่ ที่ไม่มีคนรู้จัก				

ข้อ	3.6 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
14	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะสามารถจะทำงานได้อย่าง มั่นใจถ้ามีเพื่อนร่วมงาน				
15	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะคิดไม่ค่อยออกถ้ามีอาจารย์ มายืนดูเวลาทำข้อสอบ				
16	ข้าพเจ้าพร้อมเผชิญปัญหาต่าง ๆ ด้วย ตนเอง				
17	เวลาทำสิ่งยาก ๆ ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวว่า จะทำผิดพลาด				
18	เวลาทำเลขผิด ข้าพเจ้าจะลองทำใหม่จนกว่า จะถูก				
19	เมื่อข้าพเจ้าทำการใด ๆ ถ้ามีอุปสรรคมา ขัดขวาง ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นคนสิ้นหวัง				
20	เมื่อถูกขึ้นตอบคำถามของอาจารย์ใน ห้องเรียน ข้าพเจ้ารู้สึกใจเต้นแรง				

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เมธิญ์ ธีรานนท์

ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สถานที่ทำงาน สถาบันราชภัฏลำปาง

2. นางมณีวรรณ ชลัย

ตำแหน่ง รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
 วุฒิการศึกษา M.Ed.
 สถานที่ทำงาน วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

3. นายกอบกู้ ตะนาวศรี

ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง
 วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต
 สถานที่ทำงาน วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง

4. นายมณูญ มนินันต์

ตำแหน่ง หัวหน้างานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สถานที่ทำงาน วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

5. นางไพเราะ อังศุชนฤมล

ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานโครงการสมทบ
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สถานที่ทำงาน วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายกอบกิจ	ชื่อสกุล ธรรมมานุชิต
เกิด	วันที่ 19 เดือน มิถุนายน พุทธศักราช 2501
สถานที่เกิด	133 หมู่ 4 อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	51 หมู่ 8 ถ.สุขสวัสดิ์ 4 ตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งโรงเรียนกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2518	ป.กศ. จากวิทยาลัยครูอุบลราชธานี
พ.ศ. 2521	ป.กศ.สูง (พลศึกษา) จากวิทยาลัยพลศึกษามหาสารคาม
พ.ศ. 2523	กศ.บ. (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2539	กศ.ม. (พลศึกษา) จากวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา
วิทยาลัยพลศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรม
วิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา)

บทคัดย่อ
ของ
กอบกิจ ธรรมานุชิต

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา
พฤษภาคม 2540

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา (การฝึกและการจัดการกีฬา) ปีการศึกษา 2538 จากวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย และวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 92 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ส่วนแรกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีค่าความเชื่อมั่น .81 ส่วนที่สองเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีค่าความเชื่อมั่น .86 หลังตรวจสอบความสมบูรณ์ปรากฏว่าใช้ได้หมดทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านการวางแผนปฏิบัติการดำเนินการปฏิบัติ การมีมนุษยสัมพันธ์ อาจารย์นิเทศก์ และสถานประกอบการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านเจตคติต่อวิชาชีพ ลักษณะความเป็นผู้นำ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล มโนทัศน์แห่งตน และความรู้สึกรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากและมีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับน้อย
3. ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีความสัมพันธ์กันในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล มโนทัศน์แห่งตน ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .30 - .83

**FACTORS RELATED WITH PROBLEMS OF FIELD EXPERIENCE OF SPORT
SCIENCE (SPORTS COACHING AND MANAGEMENT) 'S STUDENTS
IN PHYSICAL EDUCATION COLLEGES**

**AN ABSTRACT
BY
KOBKIT THUMMANUCHIT**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University**

May 1997

The purpose of the study was to investigate factors related with problems of field experience of Sport Science (Sport Coaching and Management)'s students in physical education colleges.

The samples were 92 students of Chiangmai, Lampaug, Sukhothai and Petchaboon Physical Education College in academic year 1995 who were simple random sampling.

Two questionnaires that were constructed by the researcher himself had two aspects ; problems of field experience (reliability. .81) and factors related with problems of field experience (reability. 86). After collecting data there were 92 completed questionnaires or 100 percent. The data were analyzed into frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's Product Correlation Coefficient.

The results were as follow :-

1. The openions of problems of field experience were less level.
2. The openions of factors related with problems of field experience were extreme level except self confidence.
3. The related between factors and problems of field experience of Sport Science (Sport Coaching and Management) were good.